

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MARDI 11 FEVRIER 2014

Matin

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

DINSDAG 11 FEBRUARI 2014

Voormiddag

La séance est ouverte à 10.23 heures et présidée par M. Luc Gustin.
De vergadering wordt geopend om 10.23 uur en voorgezeten door de heer Luc Gustin.

01 Samengevoegde vragen van

- de heer **Stefaan Van Hecke** aan de minister van Justitie over "het personeel van het Psychiatrisch Centrum (FPC) te Gent" (nr. 21589)
- mevrouw **Sonja Becq** aan de minister van Justitie over "de aanwerving van criminologen voor het FPC in Gent" (nr. 21872)

01 Questions jointes de

- M. **Stefaan Van Hecke** à la ministre de la Justice sur "le personnel du Centre de psychiatrie légale (CPL) de Gand" (n° 21589)
- Mme **Sonja Becq** à la ministre de la Justice sur "l'engagement de criminologues pour le CPL de Gand" (n° 21872)

01.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, het Forensisch Psychiatrisch Centrum in Gent is niet voor het eerst aan de orde in deze commissie. Ik heb deze vraag ingediend omdat tijdens de bespreking in de Senaat werd aangehaald dat de exploitant zou worden aangeduid midden februari. Het is bijna midden februari.

Volgens uw reacties in de media is het dossier in voorbereiding maar moet de beslissing nog worden genomen. Toch heb ik melding gekregen dat Securitas, een privébedrijf, al aan het rekruteren is en actief afgestudeerde studenten Criminologie van de Universiteit Gent aan het contacteren is. Securitas roept hen op te solliciteren voor een functie in het nieuwe Forensisch Psychiatrisch Centrum. Dat is heel bizar, zeker omdat u nog communiceert dat er op dit moment nog geen toewijzing is.

Ik heb voor u een aantal concrete vragen, mevrouw de minister.

Ten eerste, bent u ervan op de hoogte dat Securitas al veiligheidspersoneel rekruteert zonder dat de exploitant op dit moment bekend is? Zo ja, hoe is dat mogelijk? Zo nee, welke stappen zult u ondernemen om na te gaan hoe dat kan?

Ten tweede, dieper ingaand op dit dossier waarin binnenkort een beslissing zal moeten worden genomen, merken wij dat er een trend is de veiligheidsvoorzieningen in Europa te privatiseren. Dat is niet onze eerste keuze. Volgens de media zijn er hier twee kandidaten voor de exploitatie van het centrum. Enerzijds is er een pluralistische groep van zorgorganisaties uit het Gentse in samenwerking met de Gentse universiteit, en anderzijds is er Parnassia, een Nederlandse groep van hulpverleners met veel ervaring met psychotische patiënten. Onder meer Sodexo behoort toe die laatste groep.

Er is veel onrust in de sector, bij de hulpverleners en bij de professoren, omdat zij bevreesd zijn dat als de keuze louter op basis van de kostprijs zal worden genomen, dit ten nadele kan zijn van de kwaliteit.

Over de partijgrenzen heen waren wij het er in het Parlement over eens om meer te investeren in geïnterneerden. Het mag echter geen gevangenis zijn; er moet een aangepaste hulpverlening worden geboden, waarvoor naar onze mening de kwaliteit moet primeren boven de kostprijs.

Mevrouw de minister, klopt het dat ook private bedrijven als Sodexo mee in de running zijn? Klopt het dat dit bedrijf het goedkoopste zou zijn en het contract zou kunnen binnenhalen? Graag had ik daarover een woordje uitleg gekregen.

01.02 Sonja Becq (CD&V): Mevrouw de minister, mijn vraag ligt in het verlengde van een vraag die ik u daaromtrent eerder al gesteld heb. Het is inderdaad een vervolgverhaal. Van die eerder gestelde vraag kan ik u het nummer geven, ze dateert van december of januari. Ik heb daarbij mijn bezorgdheid uitgedrukt – die al van bij het begin van dit verhaal bestond – of de gevangenis wel op tijd klaar zal zijn. Oorspronkelijk was beoogd om zelfs bij de inrichting al voor een stuk te kunnen samenwerken met de uitbater, om op die manier tot een goede synergie te komen omtrent de ruimtelijke opstelling.

Voor het FPC had de uitbating al eerder toegekend kunnen zijn. Op mijn vorige vraag antwoordde u dat de aanduiding van de uitbater binnen een week of binnen veertien dagen zou gebeuren. Men heeft mij gisteren nog gezegd dat men nu echt in de eindfase zit en dat in februari alles geregeld zal zijn. Welnu, het is februari.

Tevens wil ik de bezorgdheid van collega Van Hecke herhalen dat er twee partners in de running blijken te zijn, een commerciële partner en een partner die een netwerk van voorzieningen in de regio groepeerd.

Het was de bedoeling dat in het FPC de zorgkwaliteit vooropstaat, hoewel wij ons nog altijd afvragen hoe de financiering en de beveiliging zal gebeuren, en of het nu om een gevangenis dan wel om een zorginstelling gaat. Rondom het FPC moet een zorgnetwerk opgebouwd worden en via doorstroming moeten mensen in dat netwerk opgevangen worden.

Dat was een belangrijk element, ook in de kandidatuur van de groep rond de verschillende voorzieningen in het Gentse. Groot was onze verwondering toen wij lazen dat er blijkbaar al vacatures worden uitgeschreven door Securitas. Is dat nu een voorafname op de beslissing of is de beslissing al gevallen? Op welke manier kunnen wij daar duidelijkheid over krijgen? Zo wordt immers een klimaat gecreëerd in de regio en in de sector waarin alles al beklonken is en het met zekerheid aan de commerciële partner zal worden gegeven.

Hoe is het mogelijk dat die vacatures nu al worden uitgeschreven? Werd er al effectief een beslissing over die uitbating genomen? Graag kende ik de inhoud daarvan. Zo nee, wanneer zal die beslissing vallen of wanneer kunnen wij ons daaraan verwachten?

01.03 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, de finale onderhandelingsronde voor de uitbating van het FPC te Gent werd eind 2013 afgesloten. Eind januari werd het gunningsverslag bij de Inspectie van Financiën ingediend. Het advies daarvan werd ontvangen en samen met collega Onkelinx bekijk ik nu op welke manier wij verder met dat advies moeten omgaan. Omdat het dossier in een periode van lopende zaken een tijd heeft stilgelegen, wat normaal is, werd in het bestek een vrij strikte opstarttermijn ingeschreven, omdat de constructie van het gebouw haar laatste fase ingaat.

Ik kan mij echt niet uitspreken over initiatieven van privépersonen. De overheid heeft zich op nog geen enkele manier geëngageerd ten aanzien van een van de kandidaten zolang de gunning niet is goedgekeurd door de Ministerraad. Ik heb ook gelezen dat er groepen rekruteren, maar op geen enkel moment werd door de overheid enig engagement opgenomen. Dat kan ook niet. Het kan pas op het ogenblik waarop het officieel door alle leden van de regering in de Ministerraad is goedgekeurd. Het staat de uitbaters vrij om in de opstartperiode al initiatieven te nemen, maar ze doen dat volledig op eigen risico, omdat er nog geen overeenkomst is.

In antwoord op vooral de vraag van collega Van Hecke, de offertes werden conform het bestek voor 40 % op basis van de prijs geëvalueerd en voor 60 % op basis van het kwaliteitscriterium. Dit gebeurde op uitdrukkelijke vraag van de Inspectie van Financiën, die erop wees dat men niet lager kan gaan dan 40 % voor de prijs. Anders zouden de gangbare handelspraktijken van de federale overheid worden geschonden.

Daarom hebben we ervoor gekozen om de kwaliteit maximaal in overweging te nemen, conform de gewoonten bij de federale overheid, en zo zijn we uitgekomen op die 40 % voor de prijs en 60 % voor de kwaliteit. We hebben dus gekozen voor het maximaal belang dat de Inspectie van Financiën ons toelaat.

De FOD Justitie financiert de beveiligings- en accommodatiefunctie van het FPC, en het RIZIV en Volksgezondheid financieren de zorgfunctie. De FOD Volksgezondheid hanteert hierbij de zorgnorm en de B4-financiering, die gangbaar is in andere psychiatrische instellingen, bijvoorbeeld in Les Marronniers. Dat soort budget is ook hoger dan het geraamde budget voor de beveiligings- en de accommodatiefunctie. Als men kijkt naar de budgetten en de budgetverdeling tussen het departement Justitie en het departement

Volksgezondheid, ziet men dat het echt wel de bedoeling is dat het zwaartepunt bij de zorg ligt.

Er zal zelfs dubbel zoveel zorgpersoneel aanwezig zijn dan beveiligingspersoneel. Zo moet het FPC Gent globaal beschikken over een zorgteam van gemiddeld 21,25 voltijdse equivalenten per 30 bedden, die instaan voor een continue verzorging, 24 uur op 24 en 7 dagen op 7, voor de geïnterneerden. Het pluridisciplinair kaderpersoneel van elke afdeling wordt samengesteld in functie van de specifieke therapeutische projecten van de afdeling.

De kosten van de zorgequipe moeten ten minste 80 % van de totale zorgkosten uitmaken. Bij de begrotingsopmaak werd in 3,9 miljoen euro voorzien voor de bewakings- en accommodatiefunctie bij Justitie en in 4,7 miljoen euro voor de zorgfunctie bij het RIZIV. Dat is het budget waarin wij hebben voorzien en wij moeten nu bekijken op basis van de ingediende offertes – er zijn inderdaad twee partners, een platform en een consortium – of het budget voldoende is en of de verdeling die wij gekozen hebben de juiste verdeling is.

In elk geval wil ik melden dat er nog geen formele beslissing gevallen is. Die zal er pas zijn op het moment dat de Ministerraad zijn akkoord heeft gegeven. Wat een van de twee kandidaten daarvoor doet, is geheel voor zijn eigen verantwoordelijkheid, want er is nog geen overeenkomst.

Het is nu 11 februari. Op basis van een advies van de Inspectie van Financiën is het mogelijk dat er nog extra gesprekken moeten worden gevoerd waardoor alles nog eens twee weken wordt verdaagd, maar men zit in elk geval in de eindfase. Weet ook dat het bouwproject eveneens in de eindfase zit. De komende weken moet alles dan ook in de juiste plooi vallen.

01.04 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik begrijp dat u wilt dat het snel vooruitgaat en dat alles tijdig kan worden opgestart.

U stelt mij gerust, mevrouw de minister, dat alles louter een initiatief is van een privépartner. Het toont ook aan dat er toch privépartners zijn die geld ruiken. Men is blijkbaar heel erg happig om die contracten binnen te halen.

Ik dank u ook voor het antwoord en het cijfermateriaal dat u heeft gegeven. Ik vind het belangrijk dat de kwaliteit heel zwaar doorweegt. Het lijkt mij goed dat de kwaliteit voor 60 % in aanmerking wordt genomen bij het toewijzen van het contract. Ik hoop dat men de meest kwaliteitsvolle groep zal kunnen aanstellen.

Ik hoop dat er voldoende budgetten zijn, want dat is een grote bezorgdheid die leeft in de sector. Als men een dergelijk project opzet, moeten er voldoende middelen en omkadering voorhanden zijn. Het mag niet louter een gevangenis worden, maar een gespecialiseerde instelling die zorg op maat kan geven.

01.05 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer de voorzitter, het departement Volksgezondheid past de zorgnormen ook toe in Les Marronniers. Het gaat om de B4-financiering, die ook gangbaar is in andere psychiatrische instellingen.

01.06 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord.

Men kan de demarche van Securitas op twee manieren bekijken. Enerzijds kan men denken dat zij geld hebben geroken, maar anderzijds kan het ook een uiting zijn van vooruitziendheid. Ik meen dat men hoe dan ook moet communiceren of duidelijk maken dat men het nog niet in de hand heeft. Nu wordt de schijn gewekt dat zij het contract zouden binnenhalen. Aan de andere kant kan het ook wijzen op enige vooruitziendheid en bezorgdheid om op tijd klaar te willen zijn.

Ik neem aan dat het met goede bedoelingen is gedaan. Ik wil er wel aan toevoegen dat wij er heel sterk voor pleiten om de kwalitatieve zorg te laten primeren. Daarom waren wij immers van mening dat deze FPC's er moesten komen. Het mag niet alleen maar gaan om een internering in een gevangenis.

Ik ben als lid van het Vlaams Parlement destijds nog op bezoek geweest in de gevangenissen en heb kunnen vaststellen dat het gaat om mensonterende toestanden. Die moeten we verhelpen met een kwaliteitsvolle zorg en zorgfinanciering.

Ook de doorstroming moet, zoals altijd de bedoeling was, mogelijk gemaakt worden. Daarom is het

belangrijk dat men ingebed is in een lokaal zorgcircuit.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "het gebruik van de videoconferentie in rechtszaken" (nr. 21788)

02 Question de Mme Sophie De Wit à la ministre de la Justice sur "le recours à la vidéoconférence lors de procès" (n° 21788)

02.01 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, in Hasselt is er geen hof van beroep. Het hoger beroep tegen vonnissen van de rechtbanken van Hasselt en Tongeren wordt daarom in Antwerpen gepleit. Omdat daarvoor toch enige afstand moet worden afgelegd en er vaak veel tijd door files wordt verloren, worden videoconferenties tussen de rechtbank van Hasselt en het hof van beroep te Antwerpen georganiseerd.

Die mogelijkheid is wel alleen mogelijk in burgerlijke en fiscale geschillen en in handelsgeschillen. Oorspronkelijk kon het ook alleen wanneer beide advocaten in Hasselt pleitten. Vervolgens kwam er een uitbreiding en kon het ook wanneer een advocaat in Antwerpen en een advocaat in Hasselt pleit.

Veel advocaten uit Antwerpen zijn hiervan nog onvoldoende op de hoogte en zijn daarom weigerachtig of aarzelend om hun akkoord voor een videoconferentie te geven. De stafhouder van de Hasseltse balie vraagt dan ook aan haar collega's uit Antwerpen om hieraan meer aandacht te geven, zodat die moeilijke verplaatsingen zo veel mogelijk kunnen worden vermeden.

Ik ondervroeg uw voorganger in januari 2011 reeds over de videoconferenties. Hij was toen heel enthousiast, maar hij erkende ook dat nog meer advocaten moesten instappen in het project, dat er nog drempelvrees was en dat de videorechtspraak nog meer moest worden gepromoot.

Dezelfde knelpunten duiken nu, drie jaar later, nog altijd op. De drempelvrees is er blijkbaar nog altijd.

Voor bepaalde dossiers en zelfs voor een KI zouden de verplaatsingen naar de Antwerpse gevangenis niet altijd hoeven te gebeuren. Uw voorganger vond dat het zelfs ook voor technische dossiers mogelijk moest zijn, wat op korte termijn zou moeten kunnen worden gerealiseerd.

Het systeem won de prijs van de Hoge Raad voor de Justitie 2010, omdat het een essentiële bijdrage levert tot de modernisering van Justitie in België.

Er zijn wel nog enige mankementen in het systeem. Zo moeten de documenten nog worden gefaxt, maar het systeem beschikt nu wel al over een scanner en een projector.

Mevrouw de minister, hoe evalueert u het project met videorechtspraak? Ik denk dat wij de proefperiode nu toch al lang voorbij zijn.

Welke acties hebt u de voorbije jaren genomen om de videorechtspraak te promoten? Blijkbaar is de drempelvrees nog altijd niet weggenomen.

Hoeveel procent van de in aanmerking komende zaken wordt ook daadwerkelijk via videoconferentie bepleit? In 2010 ging het nog om een percentage van 28 %. Is dat percentage gestegen of niet? Welke acties onderneemt u om dat percentage te verhogen?

Zijn de mankementen die in 2010 nog werden ervaren, zoals het faxen, ondertussen volledig weggewerkt? Zo niet, waarom blijven die aanslepen?

Overweegt u ook de uitbreiding van de videorechtspraak naar andere zaken, zoals commissies of vergaderingen, en dus niet enkel voor de louter burgerlijke en fiscale zaken en handelszaken?

Is het project van de videorechtspraak ondertussen ook naar andere rechtbanken en arrondissementen uitgebreid? Zo ja, naar welke is het uitgebreid? Indien niet, waarom is het niet uitgebreid? Uw voorganger meende dat een en ander op korte termijn moest kunnen. Worden nog stappen in die richting ondernomen?

Ten slotte, mevrouw de minister, is ook de videorechtspraak voor de kamer van inbeschuldigingstelling mogelijk? Indien zulks niet het geval is, waarom is dat dan niet mogelijk? Welke stappen zouden ter zake door uw kabinet eventueel kunnen worden gedaan?

02.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer de voorzitter, door de zetelende magistratuur in het hof van beroep te Antwerpen wordt het project in kwestie als uitermate positief geëvalueerd. Via de videozitting worden zelfs zaken behandeld waarvan bij de opstart werd gedacht dat zij niet in aanmerking zouden komen, zoals zelfs zaken in de familiale sfeer.

De keuze voor de behandeling van zaken via videoconferentie ligt uiteraard nog steeds bij de advocatuur, die niet kan worden verplicht van het systeem gebruik te maken.

Het aantal via videoconferentie behandelde zaken, zijnde dus zaken in hoger beroep tegen beslissingen van de rechtbanken van Hasselt en Tongeren, is licht gestegen, namelijk tot 30 %.

De mankementen aan het systeem zijn volledig opgelost.

Videoconferentie in andere zaken dan handelszaken, civiele en fiscale zaken is zeker een optie, maar ze veronderstelt altijd de medewerking op het terrein. Het heeft weinig zin te investeren in video-installaties die niet zouden worden gebruikt.

Een moderne video-installatie kost zowat honderdduizend euro. Ik verwijs ter zake naar het bedrag dat werd geïnvesteerd in de installatie van een videoconferentiesysteem bij het federaal parket, dat er vooral is gekomen om rogatoire commissies veel meer via videoconferentie voor te bereiden. Dat systeem werkt heel goed. De kwaliteitsnormen voor het videoconferentiesysteem zijn dat de videoconferentie in real time moet plaatsvinden en dat er vooral ook een heel goede geluidskwaliteit moet zijn, zodat het lijkt alsof de betrokkenen in dezelfde vergaderzaal zitten.

Het uitrusten van elk ressort met een dergelijk systeem betekent een aanzienlijke investering. Er moeten immers hoge kwaliteitsmaatstaven worden nageleefd, terwijl het budget bij Justitie toch wel beperkt is. Wij hebben op dit ogenblik, in overleg met de rechterlijke orde, ervoor gekozen om eerst de resultaten van de informatisering af te wachten – de resultaten van de databank vonnissen en arresten zijn reeds zichtbaar –, vooraleer wij verder in de videoconferentie zullen investeren.

De reeds geïmplementeerde systemen, zoals bij het hof van beroep van Antwerpen voor de zaken van Hasselt en Tongeren en bij het federaal parket, werken heel goed.

02.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Als daaraan hoge kosten verbonden zijn, begrijp ik dat de medewerking op het terrein uiteraard nodig zal zijn. De verdere informatie- en promotiecampagne ten aanzien van het terrein en de balie van advocaten is volgens mij nuttig. De balie zal daaraan verder meewerken.

Ik hoop dat dit een project is dat verder kan worden uitgewerkt, ook in het raam van de informatisering. Sommige zaken vergen immers moeilijke verplaatsingen en betekenen veel tijdverlies voor iedereen, wat met dit project zou kunnen worden vermeden.

U hebt niet geantwoord op mijn vraag in verband met de KI. Als men naar de KI moet, betekent dat een overplaatsing van de ene naar de andere gevangenis, en vandaar naar de KI en terug. Dat vergt heel veel mankracht en de inzet van heel veel diensten. Ook daarvoor zou het een optie zijn. Dan mag het systeem veel kosten, toch ben ik ervan overtuigd dat het op andere vlakken een hele besparing zou kunnen betekenen.

Ik meen dat het het overwegen waard is om zeker van dat aspect verder werk te maken. Ik noteer echter dat dit voorlopig niet het geval is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de afvloeiingen bij de**

justitiehuizen" (nr. 21798)

03 Question de Mme Sophie De Wit à la ministre de la Justice sur "les réductions d'effectifs au sein des maisons de justice" (n° 21798)

03.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Mevrouw de minister, dit is een wat oudere vraag die nu pas aan bod komt. Ze betreft de afvloeiingen bij de justitiehuizen.

Onlangs is bekend geraakt dat vanaf 1 januari zestien banen zullen verdwijnen bij de justitiehuizen. Het gaat om tijdelijke contracten die niet verlengd zullen worden. Deze discussie is al aan bod gekomen bij andere thema's, maar ik wil er u toch nog even attent op maken dat er in 2012 juist werd geïnvesteerd in de justitieassistenten. Ze kregen extra taken en moesten de achterstand wegwerken. U zegt nu dat de achterstand is weggewerkt en dat er opnieuw kan worden bespaard.

Er komt echter wel bijkomend werk aan voor diezelfde justitiehuizen, zeker als het wetsontwerp over de probatie als autonome straf binnenkort een feit zou worden. Dan komen er extra taken en extra werk. Daar komt natuurlijk nog bij dat in het licht van de zesde staatshervorming de justitiehuizen binnenkort naar de Gemeenschappen worden overgeheveld. Is dat dan geen verkapte besparing die dan daarna maar door de Gemeenschappen moet worden opgelost?

Ik heb dan ook enkele vragen. Mevrouw de minister, sneuvelen die zestien justitieassistenten enkel omdat hun werk erop zit? Dat geloof ik niet meteen omdat er extra werk aankomt. Wat is dan de echte reden? Misschien is het louter een besparingsmaatregel. Ik had dan graag van u vernomen hoeveel die besparing opbrengt.

Ik had ook graag vernomen wat de stand van zaken is in verband met de wachtlijsten voor elektronisch toezicht. Dat is dan het aspect van de werkreserve. Daarop hebt u echter in het kader van een andere vraag vorige week eigenlijk al geantwoord. Maar goed, misschien is de toestand vandaag alweer anders dan vorige week.

De belangrijkste vraag is hoe u die besparing rijmt met de extra taken die eraan komen voor de justitiehuizen, ook al zijn de wachtlijsten weggewerkt. Ik vind het moeilijk om die twee zaken met elkaar in overeenstemming te brengen of met elkaar te rijmen.

Ten slotte, hoe verlopen de voorbereidende handelingen voor de overheveling van de justitiehuizen naar de Gemeenschappen? Zijn er knelpunten? Hoe wordt het personeel eigenlijk op de hoogte gehouden van die nakende overheveling en wat hun daarbij te wachten zal staan?

03.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Beste collega's, in juli 2012 heeft de regering de verlenging van de reeds bestaande contracten en de aanvullende werving van justitieassistenten toegestaan om de bestaande wachtlijsten van de dienst weg te werken. Wegens budgettaire redenen kon in 2014 een klein deel van de contracten die in 2013 ten einde liepen, niet worden verlengd. Het betrof 16 personen. Met 817 voltijdse justitieassistenten beschikbaar voor januari 2014 blijft de personeelsbezetting echter hoger dan twee jaar geleden.

Wat de wachtlijsten voor elektronisch toezicht betreft, is op 15 januari 2014 voor 138 dossiers nog geen justitieassistent aangewezen in ons land. Dat betekent minder dan vijf dossiers per justitiehuis, hetgeen volledig conform de operationele limieten is.

Zoals ik al heb gezegd, is het immers normaal dat een bepaald aantal dossiers in afwachting van een aanwijzing is tussen het tijdstip waarop ze in het informaticasysteem worden geregistreerd en het tijdstip waarop een justitieassistent wordt aangewezen, wat binnen de week gebeurt.

Ik heb toegelicht dat wij sinds twee jaar inspanningen leveren om de werkprocessen van de dienst te verbeteren, teneinde overbodige taken tot een minimum te beperken en het uitgevoerde werk toe te spitsen op het meest relevante aspect, te weten de re-integratie en het voorkomen van recidive.

Ik heb eerder al gezegd dat waar de registratie van de uurregelingen vroeger door twee diensten gebeurde, dit nu slechts door één dienst gebeurt, wat schaafeffecten heeft.

De overgang van de dienst naar de Gemeenschappen verloopt zonder problemen. Er hebben reeds

verschillende tussenvergaderingen plaatsgevonden van de werkgroepen die met de Gemeenschappen werden opgestart. De informatie inzake die dynamiek wordt door de administratie regelmatig meegedeeld aan het personeel en de sociale partners.

Ondanks de algemene, drastische besparingen hebben de justitiehuizen de laatste jaren extra middelen gekregen. Ook nu zijn de inspanningen veel minder groot dan wat andere departementen moeten doen. Dat is ook logisch, als wij een prioriteit maken van de strafuitvoering.

03.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u zegt dat u de overbodige taken van die mensen hebt beperkt. Als er uren moeten worden gecontroleerd, ben ik het met u eens.

Ik ben het echter niet eens met het afschaffen van sommige maatschappelijke enquêtes. Ik denk dat het, zeker in het kader van het elektronisch toezicht, essentieel is om te weten wat de meest adequate manier van opvolging is, vooraleer men iemand in bepaalde omstandigheden zijn sanctie laat uitzitten met een enkelband. Door dat te schrappen, hebt u de wachtlijst op een bijzondere manier kunnen wegwerken, maar ik denk niet dat dit de kwaliteit van de strafuitvoering ten goede komt, althans niet in alle gevallen.

U zegt dat er heel veel extra middelen werden toegekend aan de justitiehuizen. Er wordt nu echter ook extreem hard bespaard op de justitiehuizen. Als ik mij niet vergis, werd er dit jaar in uw begroting vooral zwaar bespaard op de justitiehuizen.

Ik vind dat bijzonder jammer omdat zij een essentieel onderdeel van de keten zijn, zeker ook in het raam van de autonome probatie die eraan komt. Ze krijgen er dan nog een superbelangrijke bevoegdheid bij. Ik vind het geen juist signaal om op die actoren van Justitie te besparen.

Zeker wanneer u inzet op re-integratie en reclassering zijn zij essentieel. Daar mag niet op bespaard worden. Als u dat doet, zet u het systeem klem en dat betreurt ik ten zeerste.

03.04 Minister Annemie Turtelboom: Ik wil hier nog één ding aan toevoegen. Wij hebben het er al dikwijls over gehad. Een deel van het budget zit bij Optifed, dus in een andere categorie. U kunt het interpreteren alsof vooral daarop bespaard wordt, maar wij compenseren dat voor een stuk.

03.05 Sophie De Wit (N-VA): Het Optifed-dossier is één van uw trukendozen, mevrouw de minister. Daarvan zullen wij het fijne nooit weten.

03.06 Minister Annemie Turtelboom: Het geeft wel resultaat. Kijk maar naar de wachtlijsten voor enkelbanden. De resultaten zijn er.

03.07 Sophie De Wit (N-VA): Als u het systeem op een gegeven moment op nul zet, zijn de wachtlijsten natuurlijk leeg. Wij weten dat u de gevangenisdirecties het systeem op nul hebt doen zetten.

03.08 Minister Annemie Turtelboom: (...)

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "het elektronisch toezicht in de strafuitvoering" (nr. 21939)

04 Question de Mme Sophie De Wit à la ministre de la Justice sur "la surveillance électronique dans le cadre de l'exécution des peines" (n° 21939)

04.01 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, deze vraag sluit enigszins bij de vorige aan en met deze vraag bouw ik ook een vervolg op het debat van vorige week, toen ik mij met een vraag had aangesloten. Mijn vraag werd niet helemaal beantwoord en bij de nalezing van het verslag kwamen toch nog enkele losse eindjes naar boven, waarover ik u vandaag een vraag wil stellen om alleszins tot een goed beeld te komen omtrent het gebruik van en de controle op het elektronisch toezicht in de strafuitvoering.

Op 28 januari hebben we nog een discussie gevoerd over de overbevolking in de gevangenis, het elektronisch toezicht, de aanpak van de straffeloosheid, kortom, het genre discussies dat wij geregeld

voeren. U zegt dat de straffeloosheid stilaan verdwijnt, ondanks het feit dat de vakbonden dat in een krantenartikel ten stelligste ontkennen. De vakbonden hebben ook hun ongenoegen geuit, want zij zeggen dat ze over onvoldoende of zelfs amper personeel beschikken om de controle op de enkelbanden uit te voeren.

Daarom heb ik u toen gevraagd hoeveel personen er onder elektronisch toezicht stonden en of er daarbij onregelmatigheden werden waargenomen. U hebt de cijfers aangehaald van alle loskoppelingen van de enkelbanden tussen 1 januari 2014 en 14 januari 2014. In die periode was er één herroeping vanwege de schending van de algemene voorwaarden en één herroeping vanwege de schending van de algemene en individuele voorwaarden, maar er waren nul heropsluitingen.

Aangezien de cijfers maar op een periode van twee weken slaan, is het moeilijk om daaruit globale conclusies te trekken. Toch vind ik het bizar dat er wel herroepingen gebeuren, maar geen heropsluitingen. Waar blijft u dan met uw aanpak? Als er systematisch geen heropsluitingen plaatsvinden, dan is er toch iets aan de hand?

Mevrouw de minister, om die reden wil ik enkele vragen hernemen en enkele nieuwe vragen stellen.

Hoeveel enkelbanden zijn er momenteel defect? Hoeveel procent vertegenwoordigt het aantal defecte enkelbanden tegenover het totaal aantal enkelbanden in gebruik? Hoeveel thuisdetentieboxen zijn er momenteel defect? Hoeveel procent vertegenwoordigt dat aantal in het totaal aantal thuisdetentieboxen in gebruik?

U zei toen dat u daarover nog geen cijfers had, maar dat die opgevraagd moesten worden bij de onderhoudsdienst NAOS. Vandaar stel ik de vraag. Ik stel die vraag eveneens, omdat er mij vorige week problemen gemeld werden. Betrokkenen werden opgebeld, omdat zij volgens het systeem buiten waren, terwijl zij gewoon in hun bed lagen. De thuisdetentiebox bleek gewoon stuk te zijn. Als zij vragen om die box te komen herstellen, luidt het antwoord dat er daarvoor geen technici ter beschikking zijn. Over die getuigenissen heb ik het ook in mijn volgende vraag. Er zijn namelijk getuigenissen dat de enkelbanden of de thuisdetentieboxen niet altijd goed werken, maar dat de onderhoudsdienst niet altijd voor een oplossing kan zorgen, of in ieder geval niet tijdig.

Hoeveel klachten waren er in 2013 over enkelbanden en thuisdetentieboxen die niet werkten? Hoeveel van die klachten konden door de onderhoudsdienst effectief worden opgelost? Hoeveel klachten bleken ongegrond? Wat is de gemiddelde duur vooraleer de technische dienst een euvel kan oplossen? Gaat dat snel of duurt dat inderdaad lang? Zijn er gevallen bekend waarin de veroordeelde uit zijn elektronisch toezicht werd herroepen vanwege een schending van de voorwaarden, maar waarbij het uiteindelijk bleek te gaan om een technisch defect van de apparatuur?

Zo ja, om hoeveel gevallen gaat het? Kunt u bovendien weergeven bij hoeveel personen onder elektronisch toezicht er het afgelopen jaar onregelmatigheden werden waargenomen? Hoeveel herroepingen waren er bij hen en om welke reden? Hoeveel heropsluitingen zijn daarop gevolgd?

Wat is de gemiddelde duur tussen de veroordeling en het krijgen van een enkelband of het plaatsen van een thuisdetentiebox? Wat is het recidivepercentage voor personen die onder elektronisch toezicht waren geplaatst? Hoeveel procent van de recidivisten verschijnt daarna in de gevangenis en hoeveel procent krijgt opnieuw elektronisch toezicht toegewezen?

Deelt u de kritiek van de vakbonden dat er te weinig controle is op veroordeelden met een enkelband? Welke controle is er momenteel? Indien u van mening bent dat er onvoldoende controle is, welke maatregelen zult u dan nemen? Indien u van mening bent dat er wel voldoende controle is, dan kom ik toch weer bij het verhaal van de besparingen bij de justitieassistenten, die mee die controle hadden kunnen uitoefenen.

Ten slotte, indien u een einde wilt maken aan twintig jaar straffeloosheid in België – op deze vraag hebt u toen ook niet geantwoord –, welke initiatieven zult u dan nemen om ook de straffen onder de vier maanden effectief te laten uitvoeren?

Ik weet dat ik veel cijfers gevraagd heb, maar als ik die via een schriftelijke vraag probeer te verkrijgen, moet ik na een tijd uiteindelijk toch nog een mondelinge vraag stellen.

04.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Ik zal u het antwoord schriftelijk bezorgen.

Strikt genomen is er geen defect materiaal, maar de boxen en banden worden regelmatig voor een technisch nazicht naar de firma teruggestuurd. Dat nazicht kan tot een reparatie leiden, wat zeldzaam is, of nog, tot het schoonmaken of de vervanging van de batterij, indien die aan het einde van haar leven is. Het betreft gemiddeld 15 % van het materiaal. De firma waarborgt echter een permanent niveau van beschikbaarheid, wat tot gevolg heeft dat wij voor de 1 800 dagelijkse dossiers over 2 300 armbanden en boxen beschikken.

Minder dan 0,2 % van de 1 750 actieve boxen en enkelbanden vertoont op dagelijkse basis technische problemen. Bij de interventiecapaciteit van de mobiele eenheid van het NCET wordt 25 % van de tijd in aanmerking genomen voor technische interventies die plaatsingen noch weghalingen van materiaal inhouden. Het gaat dan over vervangingen of een controle na een verhuizing of nadat het NCET een niet-toegestane beweging van de box heeft gedetecteerd. De meeste defecten houden verband met een vals alarm van de enkelband.

In 2013 waren er 5 011 nieuwe elektronische enkelbanden en 555 herroepingen, zijnde 11 %. De herroepingen volgen op verslagen van het NCET over niet-nalevingen van de algemene of bijzondere voorwaarden. Een minderheid houdt verband met een wederopsluiting, als gevolg van nieuwe feiten of een veroordeling wegens andere feiten. In januari 2014 werd 56 % van de plaatsingen van nieuwe enkelbanden binnen de vijf weken gepland.

Het NCET heeft geen cijfers betreffende recidive; alleen de beslissing inzake wederopsluiting wordt aan het NCET meegedeeld, niet de reden ervan, die afhangt van het parket. Het NCET is belast met de controle op de naleving van de uurroosters voor alle elektronische enkelbanden. Het NCET controleert ook de attesten en stelt de uurroosters op van de personen die veroordeeld zijn tot drie jaar. Het uurrooster van de personen die veroordeeld zijn tot meer dan drie jaar wordt opgesteld door de justitieassistenten, die ook de attesten in verband met het uurrooster controleren. Aangezien het percentage herroepingen niet gewijzigd is in 2013, kunnen wij van oordeel zijn dat de kwaliteit van de controle evenmin is veranderd.

Sinds 1 februari 2014 worden de straffen van vier tot zes maanden uitgevoerd. Indien de inspanningen en het gevoerde beleid worden volgehouden, zullen ook de korte straffen in een later stadium gradueel in uitvoering kunnen worden gebracht.

Ik stel voor dat ik u het antwoord mail, want ik heb hier en daar nog een cijfer bijgevoegd in mijn mondeling antwoord. Ik zal het u direct mailen.

04.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik zal uw cijfers even rustig nakijken, om te bekijken of u op elke vraag al dan niet hebt geantwoord, want dat weet ik niet zeker. Zijn er ook herroepingen?

04.04 Minister **Annemie Turtelboom**: 11 %.

04.05 **Sophie De Wit** (N-VA): Dat weet ik, maar het gaat over de gevallen waar het gelieerd was aan een defect. Die vraag hebt u niet beantwoord.

04.06 Minister **Annemie Turtelboom**: Ze volgen op verslagen van het NCET over de niet-naleving van de algemene en bijzondere voorwaarden, een minderheid met wederopsluiting, maar ik heb daarvan geen detailcijfers.

04.07 **Sophie De Wit** (N-VA): U hebt geen cijfers van herroepingen na foute vaststellingen vanwege een materiaaldefect?

04.08 Minister **Annemie Turtelboom**: Ik heb wel gezegd dat wij 15 % van het materiaal in overtal hebben. Wij hebben 2 300 enkelbanden in voorraad om er 1 750 in omloop te hebben, voor wanneer wij, bijvoorbeeld, constateren dat een batterij niet werkt, wat het grootste probleem is.

04.09 **Sophie De Wit** (N-VA): Het ligt dus vooral aan de batterijen.

Mevrouw de minister, ik vind het toch wel eigenaardig dat u geen cijfers hebt omtrent de recidive, alleen over heropsluitingen. Het wordt toch wel tijd om eens werk te maken van die recidivemonitor, om zo te weten welke maatregelen inderdaad die recidive kunnen afremmen. Het is immers toch de bedoeling om via het elektronisch toezicht de reclassering en de re-integratie te verbeteren. Men kan zijn job behouden, maar dan moet men wel meten wat het effect is op de recidive.

Ten slotte, ik mag uit uw antwoord dus afleiden dat u het niet eens bent met de kritiek van de vakbonden dat er onvoldoende controle is, dat ze met te weinig zijn om te controleren en niet genoeg middelen hebben om te controleren.

De vakbonden zeggen immers duidelijk dat het een grap is en dat er veel te weinig medewerkers zijn om na te kijken of de voorwaarden wel degelijk worden nageleefd. U bent het daar niet mee eens?

04.10 Minister **Annemie Turtelboom**: Wij kijken gewoon naar de resultaten en de cijfers. Het toezicht gebeurt zoals het moet gebeuren. Wij kunnen de enkelbanden plaatsen binnen redelijke termijnen. De wachtlijsten zijn ingekort ten opzichte van anderhalf jaar geleden. Daardoor kunnen wij op korte termijn enkelbanden plaatsen. Door de ingekorte wachtlijsten kunnen wij straffen vanaf vier maanden nu uitvoeren. Ik ben het er dus niet mee eens.

04.11 **Sophie De Wit** (N-VA): Dat begrijp ik allemaal wel. Dat zijn meetbare cijfers. Is er echter telkens een effectieve controle of kan het systeem worden omzeild? Wij kennen de getuigenissen. De voorbeelden zijn legio. Zodra men het inbelsysteem doorheeft, zorgt men er gewoon voor dat men op het juiste uur aanwezig is, omdat men altijd op dezelfde uren inbelt. Daar gaat het mij over. Uw cijfertjes bieden daarop geen antwoord. Dat is net het probleem, en dat is wat de vakbonden aankaarten. Met cijfers kan men uiteindelijk blijkbaar niet altijd alles bewijzen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*Voorzitter: Sophie De Wit.
Présidente: Sophie De Wit.*

05 **Question de M. Luc Gustin à la ministre de la Justice sur "les dons d'organes des personnes accidentées et déclarées cliniquement mortes" (n° 21796)**

05 **Vraag van de heer Luc Gustin aan de minister van Justitie over "orgaandonatie door slachtoffers van een ongeval die al klinisch dood zijn" (nr. 21796)**

05.01 **Luc Gustin** (MR): Madame la présidente, madame la ministre, depuis un certain temps déjà, je m'investis dans la problématique des dons d'organes.

La Belgique est un modèle en termes de transplantations d'organes. En 2013, 873 organes ont été transplantés chez nous. Toutefois, cette performance laisse encore malheureusement de nombreux demandeurs en attente.

Une possibilité de sauver bien d'autres vies serait de s'orienter vers un changement de la législation concernant le transport urgent de victimes de la route déclarées cliniquement mortes vers un centre hospitalier.

Actuellement, les personnes déclarées cliniquement mortes sur le lieu d'un accident ne peuvent être transportées tant que le parquet n'a pas fait son enquête, ce qui implique souvent une attente assez longue et, dès lors, un abandon total de la possibilité d'un prélèvement d'organes.

Madame la ministre, ne serait-il pas souhaitable que, dans de telles situations, on puisse transférer une victime déclarée cliniquement morte en milieu hospitalier, comme on le fait pour un blessé grave, avant l'engagement de l'enquête, et ainsi donner la chance à d'autres de bénéficier du don d'organes?

05.02 **Annemie Turtelboom**, ministre: Madame la présidente, cher collègue, cette question est réglée par l'article 13 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes telle que modifiée par la loi du 22 décembre 2003. L'article 13 précité prévoit, en son alinéa premier, qu'en cas de mort violente, le

médecin qui procède au prélèvement d'organes, de tissus ou de cellules, doit rédiger un rapport qu'il transmet sans délai au procureur du Roi. Ce rapport doit mentionner les données qui concernent l'état du corps de la personne décédée et des parties du corps prélevées et qui peuvent être importantes pour déterminer la cause et les circonstances du décès. Dans ce rapport figureront plus précisément les données qui ne pourront plus être examinées par la suite en raison du prélèvement.

En cas de mort dont la cause est inconnue ou suspecte, le prélèvement d'organes, de tissus ou de cellules ne peut être effectué que si le procureur du Roi, dans l'arrondissement duquel est situé l'établissement où le prélèvement doit avoir lieu, en a été préalablement informé et ne formule aucune objection. Le cas échéant, ce magistrat charge un médecin de son choix de se rendre immédiatement à cet établissement pour y assister au prélèvement et en faire rapport.

Comme le prévoit l'article susmentionné, en cas de mort dont la cause n'est pas connue, le prélèvement n'est possible qu'après que le procureur du Roi en a été préalablement informé et ne formule aucune objection. Ces dispositions légales réalisent un équilibre entre les différents intérêts en présence.

Votre proposition n'est pas en soi contraire à l'état actuel de la législation, pour autant que l'enquête n'exige pas le maintien des lieux d'une apparente scène de crime en état. Néanmoins, le transfert prématuré du corps de la victime est de nature à détruire de nombreux indices de police scientifique et rendre directement et définitivement impossible l'identification de l'auteur d'un crime.

En cas de décès par accident de la route, il ne s'agit bien souvent pas d'un meurtre. Le procureur du Roi informé des faits par téléphone donne alors son consentement pour le prélèvement.

05.03 Luc Gustin (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse qui clarifie un peu la situation. Sur le terrain, trop souvent, les services de secours ne connaissent pas cette manière de procéder et on perd, de ce fait, des possibilités de dons d'organes. Il faudrait informer les services de secours car on a trop souvent tendance à penser qu'ils ne peuvent pas toucher aux victimes d'accidents graves et qui seraient peut-être déclarées cliniquement mortes. Or, après cette mort clinique, pendant plusieurs heures, on peut encore utiliser des organes et permettre ainsi à d'autres de continuer à vivre.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Ben Weyts aan de minister van Justitie over "het onderzoek naar de oorzaken van de ramp in Buizingen" (nr. 21774)

- de heer Tanguy Veys aan de minister van Justitie over "het onderzoek naar de treinramp in Buizingen" (nr. 22131)

06 Questions jointes de

- M. Ben Weyts à la ministre de la Justice sur "l'enquête sur les causes de la catastrophe de Buizingen" (n° 21774)

- M. Tanguy Veys à la ministre de la Justice sur "l'enquête sur la catastrophe ferroviaire de Buizingen" (n° 22131)

De **voorzitter**: De heer Weyts kan hier niet op tijd geraken om zijn vraag nr. 21774 te stellen. Mag zijn medewerker het antwoord komen ophalen, mevrouw de minister? (*Instemming*)

06.01 Tanguy Veys (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, wij zijn drie dagen verwijderd van de vierde betreuwenswaardige verjaardag van de treinramp in Buizingen op 15 februari 2010. Bij deze treinramp vielen 19 doden en zowat 170 gewonden.

Naar aanleiding van het onderzoek naar de oorzaken van dit treinongeval werd reeds in mei 2012 een zeer lijvig rapport gepubliceerd door het Onderzoeksorgaan voor Ongevallen en Incidenten op het Spoor. Er was het intern onderzoek van dit onderzoeksorgaan, enerzijds, maar ook nog altijd het gerechtelijk onderzoek, anderzijds. In verband met het gerechtelijk onderzoek verklaarde u op 15 januari 2012 dat er vijf experts werden aangeduid en dat zij in de loop van het eerste trimester van 2012 hun verslag zouden indienen.

Op 30 januari 2013 bleek dat een eerste deel van dit deskundigenverslag reeds in februari 2012 werd afgeleverd, maar dat er nog een tweede onderzoek moest gebeuren.

Op 15 mei 2013 verklaarde u dat het tweede deel verwacht werd voor september 2013. Toen ik u daarover ondervroeg in de commissie voor de Justitie van 4 december 2013 zei u dat het tweede deel van het deskundigenverslag in de maak was en dat het begin 2014 zou worden ingediend. Naar aanleiding daarvan zou ook worden samengekomen met de slachtoffers, zodat zij kennis zouden kunnen nemen van het definitief deskundigenverslag.

Mevrouw de minister, wij zijn ondertussen nagenoeg vier jaar na de treinramp. Het is begin 2014. Ik stel mij dan ook de vraag in welke mate het deskundigenverslag reeds rond is. In welke verdere planning is nog voorzien? Wat zijn eventueel de resultaten van het deskundigenonderzoek? In welke mate werden de slachtoffers hierbij reeds betrokken? Hoe zullen zij eventueel in de toekomst hierbij worden betrokken?

06.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, de onderzoeksrechter deelt mij thans mee dat de expertisewerken nog volop aan de gang zijn. Hij verwacht dat eerstdaags een tweede verslag van de deskundigen zal worden neergelegd. Gelet op het geheim van het onderzoek is het mij natuurlijk niet mogelijk om u een volledig antwoord te geven over de inhoud van het onderzoeksdossier.

Het parket heeft op dit moment zeven vergaderingen met de slachtoffers en hun nabestaanden georganiseerd, namelijk op 17 januari 2012 in Brussel voor Nederlands- en Franstaligen, op 13 juni 2012 te Jurbise voor de Franstaligen, op 27 juni 2012 in Halle voor de Nederlandstaligen, op 21 november 2012 in Halle eveneens voor de Nederlandstaligen, op 26 november 2012 terug voor de Franstaligen, op 15 mei 2013 te Halle en op 12 juni 2013 alweer in Jurbise voor de Franstaligen. Er is dus een regelmatige opvolging.

U weet dat dit een uitermate complex dossier is, waarin de onderzoeksrechter ook afhankelijk is van de verslagen die hij krijgt van de experts en van de inhoud ervan om vooruitgang te boeken.

06.03 **Tanguy Veys** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ken ook de reputatie van onderzoeksrechter Jeroen Burm, in die zin dat hij altijd gedetailleerde en goed onderbouwde rapporten aflevert. Alleen stel ik vast dat wij nu al vier jaar verder zijn. Twee jaar geleden slaagde het Onderzoeksorgaan voor Ongevallen en Incidenten op het Spoor erin om een gedetailleerd rapport af te leveren, maar de vijf experts slagen er nog altijd niet in om tot een definitief deskundigenverslag te komen.

Ik ben blij dat er regelmatig overleg is met de slachtoffers, maar als ik het goed heb gehoord, dateert het laatste overleg met de slachtoffers wel van juni 2013 of meer dan zes maanden geleden. Ik dring erop aan het nieuw overleg zo snel mogelijk te laten plaatsvinden, mogelijk samen met de mededeling van de definitieve resultaten van het deskundigenrapport waarop iedereen nu al lang genoeg heeft gewacht.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 **Vraag van de heer Stefaan Van Hecke aan de minister van Justitie over "de betalingstermijnen" (nr. 21952)**

07 **Question de M. Stefaan Van Hecke à la ministre de la Justice sur "les délais de paiement" (n° 21952)**

07.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, het is een vraag met betrekking tot heel wat gegevens. Daarom werd zij eerst schriftelijk ingediend. Zij werd echter niet tijdig beantwoord en dus ben ik verplicht ze mondeling te stellen.

De vraag gaat over de betalingstermijnen van de verschillende federale overheidsdiensten. Ik heb ze ingediend naar aanleiding van het rapport van het Rekenhof – u zult zich dat wel herinneren – bij de bespreking van de begroting, waarin een aantal alarmerende cijfers worden gemeld over de betalingsachterstand bij Justitie.

Ik heb dan ook een aantal heel concrete vragen.

Ten eerste, hoeveel bedroeg de totale som aan openstaande facturen bij de FOD Justitie op 31 december 2012 en hoeveel was dat in januari 2013?

Ten tweede, hoeveel facturen werden te laat betaald door de FOD Justitie in de periode januari 2012 tot

januari 2013? Wat is de gemiddelde duur van de overschrijding van de betaaltermijn?

Ten derde, welk totaalbedrag vertegenwoordigen de laattijdig betaalde facturen?

Ten vierde, wij stelden in het verleden vast dat bij verschillende overheidsdiensten de betalingstermijn grote verschillen vertoont, gaande van een dertigtal dagen tot een tachtigtal dagen. Ik heb daarover drie of vier jaar geleden gelijkaardige vragen gesteld.

Wij zijn benieuwd hoelang de termijn nu is bij de FOD Justitie. Hoelang moet een leverancier gemiddeld wachten vooraleer facturen uitgeschreven tussen januari 2012 en januari 2013 worden betaald?

Ten vijfde, wat zijn de meerkosten voor de FOD Justitie als gevolg van een eventuele laattijdige betaling van facturen voor bijvoorbeeld boetebedingen, intresten of rechtsplegingsvergoedingen bij eventuele invorderingen?

Ten zesde, zijn er tijdens de jongste vijf jaar reeds leveranciers overgegaan tot gerechtelijke invordering van niet-betwiste facturen? Zo ja, voor welke bedragen? Werden er reeds vonnissen geveld in het nadeel van de FOD Justitie? Zo ja, hoeveel? Hoeveel werd betaald aan erelonen voor advocaten?

Ten zevende, als er een vertraging is, wat zijn dan de oorzaken van de laattijdige betaling en welke maatregelen hebt u ondertussen getroffen om ervoor te zorgen dat er een einde wordt gesteld aan de laattijdige betalingen?

07.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Het jaarlijks werkingsbudget van mijn departement bedraagt meer dan 500 miljoen euro. Jaarlijks krijgt mijn departement meer dan 170 000 facturen te verwerken en 450 000 tot 500 000 schuldvorderingen van gerechtsdeskundigen. Met die aantallen overtreffen wij ruimschoots alle andere FOD's en POD's.

Justitie heeft dus veel facturen te betalen en alles wordt inderdaad niet op tijd betaald. Ik zal u de informatie ook schriftelijk bezorgen.

De gemiddelde vertraging bedraagt acht dagen voor overheidsopdrachten van meer dan 5 500 euro. Ze bedraagt 15,6 dagen voor handelstransacties kleiner dan 5 500 euro.

Zestig procent van de facturen wordt op tijd betaald. De meerderheid van de facturen die te laat worden betaald, worden echter binnen een zodanige termijn betaald dat er geen verwijlintresten kunnen worden gevraagd. Zij vormen mijn getal van 8 dagen en van 15,6 dagen voor de genoemde bedragen.

Justitie deed de voorbije jaren een enorme inspanning om de laattijdige betaling van facturen fors terug te dringen, waardoor de verwijlintresten met drie vierde zijn gedaald.

Op 227 facturen werden verwijlintresten betaald, zijnde 0,3 % van het totaal aantal laattijdige betalingen. De openstaande facturen op het einde van het jaar vertonen een daling van 1,8 miljoen euro, wat ook een indicator is die erop wijst dat de schuldachterstand bij Justitie niet groeit maar integendeel daalt.

Op 31 december 2012 bedroeg de som van de openstaande facturen 38,5 miljoen euro. In januari 2013 was de som 36,7 miljoen euro. Houd echter vooral altijd het aantal dagen in gedachten waarmee wij te laat betalen. Houd ook in gedachten dat de verwijlintresten maar van toepassing zijn op 227 facturen of 0,3 % van het totaal aantal laattijdige betalingen.

Wij doen stevige inspanningen om nog een betere betaler te worden. Op dit moment bedraagt de gemiddelde betaaltermijn van de FOD Justitie 51,8 dagen.

Tussen 2010 en nu werd door de FOD Justitie in totaal 38 keer gedagvaard wegens onbetaalde facturen. In totaal werd een bedrag van 22 239,42 euro betaald aan advocatenkosten.

Niet elke vertraging is te wijten aan een laattijdige betaling van de facturen in kwestie door mijn departement. Er is ook een interne controle die ervoor zorgt dat sommige facturen worden betwist omwille van de niet-conforme dienstverlening door de prestatieregeling. Er kan een betwisting zijn over de hoogte van het factuurbedrag, over het verzenden van de facturen door de prestatieverlener naar een verkeerd

facturatieadres en dies meer.

Ter zake moet vooral worden gekeken naar de 170 000 facturen die wij moeten verwerken en naar de 450 000 à 500 000 schuldvorderingen van gerechtskosten, waarvan ook wij soms van oordeel zijn dat er een extra controle op moet gebeuren.

Niettegenstaande deze externe factoren heb ik in 2013 mijn departement gevraagd de gehele uitgavenflow zo veel mogelijk elektronisch te verwerken, zijnde vanaf de creatie van de bestelbon over de leveringsbon tot de uiteindelijke betaling. Zodoende is er sprake van een driepuntscontrole. De informatica daartoe is volop in ontwikkeling.

Ik heb op korte termijn aan mijn departement de opdracht gegeven om in het kader van de uitbouw van een doeltreffend beheerscontrolesysteem tot een beter en efficiënter beheer van de budgettaire *workflow* te komen.

Zo moeten voortaan alle binnenkomende facturen onmiddellijk in de bestaande IT-applicatie CGAB worden geëncodeerd en kan het goedkeurings- en betalingsproces elektronisch worden begeleid en afgehandeld.

Vandaar dat mijn departement momenteel CGAB aan het uitrollen is bij de rechtbanken van eerste aanleg en de politierechtbanken. Hierdoor kunnen vanaf de tweede helft van dit jaar ongeveer 80 % van alle gemaakte dringende gerechtskosten in detail worden opgevolgd en gemonitord.

07.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ik dank u voor het cijfermateriaal.

Ik heb twee bedenkingen. Ten eerste, ik ben een beetje verbaasd over het bedrag van de achterstallige facturen dat u geeft. Het Rekenhof had het in zijn advies over 75 miljoen euro. U hebt het over een bedrag van ongeveer 38 miljoen euro achterstand in januari. Het Rekenhof stelde veel hogere cijfers vast. Het ging dan ook over DNA-onderzoek, gerechtelijke expertises, telecomfacturen enzovoort.

Er is een discrepantie tussen het cijfer dat u geeft en het veel hogere cijfer dat het Rekenhof heeft vastgesteld. Ik vraag mij af hoe dit verschil kan worden verklaard, tenzij u zegt dat het Rekenhof verkeerd heeft gerekend.

07.04 Minister Annemie Turtelboom: (...)

07.05 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ten tweede, ik denk dat het inderdaad heel belangrijk is dat de facturen op tijd worden betaald. Het gaat vaak over kleine zelfstandigen – artsen, verpleegkundigen, experts – die grotendeels afhankelijk zijn van opdrachten van Justitie om in hun inkomen te voorzien. Als er een grote betalingsachterstand is, is dat heel problematisch voor hun financiële situatie.

Ik wil u oproepen om verder te werken aan het tijdig betalen van de facturen, maar ik zal het antwoord dat u mij schriftelijk zult bezorgen grondig nakijken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Justitie over "de inmenging van staatssecretaris Crombez in het dossier van de Oostendse vrederechter" (nr. 21846)

08 Question de Mme Sonja Becq à la ministre de la Justice sur "l'ingérence du secrétaire d'État dans le dossier concernant le juge de paix d'Ostende" (n° 21846)

08.01 Sonja Becq (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik was een beetje verrast toen ik via de media vernam dat staatssecretaris Crombez een klacht had neergelegd bij het gerecht tegen een vrederechter in Oostende, wegens corruptie, belangenvermenging en knevelarij, en dat zijn klacht aan de basis lag van het onderzoek tegen deze vrederechter.

Laat ik voor alle duidelijkheid zeggen dat, als er corruptie is in hoofde van die vrederechter, het een goede zaak is dat daar een onderzoek naar gebeurt, dat de nodige gevolgen daaraan worden gegeven en dat er in een sanctie wordt voorzien; dat staat buiten kijf.

Een beetje later volgde er echter een bericht van het parket van Gent dat *not amused* was met de berichtgeving van staatssecretaris Crombez omdat er sinds oktober van vorig jaar al een opsporingsonderzoek liep tegen die vrederechter. In december was ter zake een onderzoeksrechter aangesteld die het gerechtelijk onderzoek gestart had. Volgens de informatie van het parket-generaal waren het eigenlijk de Hoge Raad voor de Justitie en de stafhouder die de kat de bel hebben aangebonden, die een klacht hebben ingediend en een onderzoek hebben gevraagd.

Het parket-generaal reageerde ook geërgerd op het tijdstip van de klacht van staatssecretaris Crombez, met name op het moment dat er huiszoeken plaatsvonden. Het parket-generaal uitte hierover zijn verwondering en was ook niet te spreken over de manier waarop de staatssecretaris aangifte had gedaan van de feiten. Dat was z gezegd gebeurd als gewone burger, maar hij had het wel gedaan op briefpapier van zijn staatssecretariaat. Dat roept vragen op.

Waar het vooral om gaat, is dat deze klacht de indruk wekte dat een staatssecretaris of een minister het gerecht kan bevelen een onderzoek te voeren, terwijl dit niet kan. Wij hebben het daarover in vroegere discussies al gehad. Alleen de minister van Justitie heeft injunctierecht. De zorg van het parket-generaal is dat het hier kan gaan om een schending van de scheiding der machten.

Mevrouw de minister, kan een staatssecretaris in zijn hoedanigheid van staatssecretaris het gerecht bevelen een onderzoek te starten? Zo nee, wat is de sanctie daarvoor?

Is in deze zaak sprake van een schending van de scheiding der machten?

Mag een staatssecretaris op officieel briefpapier van zijn kabinet een persoonlijke klacht neerleggen bij het gerecht en dan in de media verklaren dat dankzij zijn klacht een onderzoek wordt ingesteld?

Hoe verklaart u de toevallige samenloop van het tijdstip van de neerlegging van de klacht en de geplande huiszoeking? Mocht het parket-generaal daarover niet hebben gesproken, dan waren wij ook niet op de hoogte.

Wie is er op de hoogte van een geplande huiszoeking? Kan die informatie zonder schending van het beroepsgeheim bekendgemaakt worden? Zo nee, welke maatregelen zult u nemen om te onderzoeken of er sprake is van een informatielek?

08.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Becq, het is een staatssecretaris toegelaten om informatie die in zijn bezit is, bevattende eventuele aanwijzingen van misdrijven, bekend te maken aan de gerechtelijke autoriteiten. De brief van 20 januari 2014 bevatte niet echt nieuwe elementen omtrent het reeds opgestart onderzoek. Zijn brief bevatte evenmin een bevel om een onderzoek te starten. Ik kan u eveneens medelen dat de heer Crombez ondertussen bij brief van 5 februari 2014 bij mijn ambt aangifte deed van bijkomende feiten, verwijzend naar artikel 29 van het Wetboek van strafvordering. De brief van 20 januari 2014 bevat geen klacht maar uitsluitend informatie over vermeende feiten die ten laste gelegd kunnen worden van de vrederechter.

In verband met de communicatie kan ik slechts zeggen dat iedereen communiceert op de manier die hem of haar nuttig lijkt. Wij kunnen ons afvragen of het opportuun is om officieel briefpapier te gebruiken wanneer er informatie wordt bezorgd aan het gerecht, maar opnieuw, dat moet eenieder voor zichzelf bepalen. Het gerecht was al op de hoogte van die feiten en had al een onderzoek opgestart, waarbij reeds onderzoeksdaeden werden gesteld. Die elementen zijn voor mij, als bevoegd minister, van belang.

Het feit dat de brief bekend geraakte op de dag van de huiszoeking is een loutere toevalligheid. Er is geen enkele aanwijzing van enig informatielek.

08.03 **Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de minister, het zou erg zijn, mochten informatielekken een georkestreerde actie mogelijk maken.

Naar aanleiding van andere dossiers en onderzoeken hebben wij heel wat discussies gevoerd over ministers die met alle mogelijke banbliksems beladen werden omdat zij een vraag over iets durfden te stellen. Ik denk bijvoorbeeld aan de Fortiscommisise. Nu horen wij uit de hoek van sp.a dat de staatssecretaris er prat op gaat dat hij een brief geschreven heeft met informatie, zoals u zei. Het was dus zelfs geen klacht of geen formele klacht. Deontologisch gezien heb ik daar erg veel vragen bij en ik betreur deze situatie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Samengevoegde vragen van

- de heer Peter Logghe aan de minister van Justitie over "de problematiek van de schijnerkenningen" (nr. 21869)

- de heer Peter Logghe aan de minister van Justitie over "de aanpak van schijnvaderschappen" (nr. 21972)

09 Questions jointes de

- M. Peter Logghe à la ministre de la Justice sur "le problème des reconnaissances d'enfants de complaisance" (n° 21869)

- M. Peter Logghe à la ministre de la Justice sur "la lutte contre les paternités de complaisance" (n° 21972)

09.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de minister, na de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwonen zijn er nu ook zogenaamde schijnerkenningen en de schijnvaderschappen.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft aan deze nieuwe fenomenen aandacht besteed in het activiteitenrapport 2012. In dat rapport is er mogelijk sprake van misbruik op het gebied van de erkenning van kinderen. Het gaat dan om gevallen waarin de erkenner niet de biologische vader is van het kind en in principe geen enkele band heeft met het kind, hetgeen doet vermoeden dat de erkenning tegen een of andere vorm van betaling zou zijn geschied.

Fictieve erkenningen stellen vreemdelingen in staat om op frauduleuze wijze een verblijfstitel te verkrijgen. Sinds 22 september 2011 kunnen de ouders van een minderjarig Belgisch kind immers een verblijfsvergunning krijgen in het kader van een gezinshereniging.

Er bestaan volgens de DVZ twee varianten van schijnerkenning. Ofwel erkent een illegale vreemdeling het kind van een Belgische moeder om verblijfspapieren te verkrijgen. Ofwel laat een illegale moeder haar kind door een Belgische vader erkennen, waardoor aan het kind eveneens de Belgische nationaliteit wordt toegekend en zijzelf vervolgens in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning.

In antwoord op een mondelinge vraag aan mevrouw De Block op 21 januari 2014 over het fenomeen van de schijnerkenningen deelt zij mee dat de DVZ de verdachte gevallen aan het openbaar ministerie doorgeeft.

Er zouden reeds acties ondernomen zijn om schijnerkenningen nietig te laten verklaren. Indien de fraude in rechte vaststaat, kan de DVZ vervolgens het verblijfsrecht intrekken.

Kan een erkenning nietig worden verklaard omdat het gaat om een schijnerkenning, met andere woorden een erkenning die alleen is verricht omwille van het daarmee verbonden verblijfsrechtelijk voordeel? Zo ja, op grond van welke wettelijke bepaling is zulks mogelijk en door wie kan de nietigverklaring worden gevorderd? Zo neen, is er dan geen sprake van een leemte in de wetgeving?

Hoeveel erkenningen werden nietig verklaard omdat het ging om een schijnerkenning, in de zin van een erkenning waarmee slechts een verblijfsrechtelijk voordeel werd beoogd? Hoe werd dat bewezen?

Hoeveel verdachte gevallen van vaderschapserkenningen werden reeds aan het openbaar ministerie meegedeeld? In hoeveel nietigverklaringen resulteerde dit?

Zijn er gevallen bekend van strafrechtelijke veroordelingen wegens schijnerkenningen? Zo ja, op grond van welke strafbepaling?

Bent u voorstander van een specifieke strafbaarstelling van schijnerkenningen naar het voorbeeld van Frankrijk?

Neemt u daartoe een initiatief? Zo niet, waarom acht u dat niet wenselijk? Ik meen dat ik daarmee meteen ook de vragen uit de volgende mondelinge vraag heb behandeld. Ik kijk uit naar uw antwoord, mevrouw de minister.

09.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Afstamming gaat over de staat van de persoon en raakt dus de openbare orde. Naast het recht voor de vader, de moeder, het kind en de erkenner om een erkenning te betwisten kan het openbaar ministerie ambtshalve tussenkomen. Het College van procureurs-generaal heeft me geïnformeerd over een burgerlijke zaak waarin de procureur des Konings van Luik de nietigverklaring van een schijnerkenning vorderde. De rechtbank van eerste aanleg beval een dna-analyse op grond waarvan de vaderlijke erkenning door een persoon die niet de biogenetische vader was, vernietigd werd.

Uit de praktijk blijkt dat sommige ambtenaren van de burgerlijke stand vaker geconfronteerd worden met erkenningen die enkel worden gedaan met het oog op het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel. Hoewel het niet aan de ambtenaar van de burgerlijke stand toekomt de waarachtigheid, de opportuniteit of de redenen van de erkenning te beoordelen, kan hij een leugenachtige erkenning wel weigeren indien het bijvoorbeeld gaat om een manifest leugenachtige erkenning. Momenteel beraadt de rechtbank van eerste aanleg van Luik zich over een dergelijke weigering om de erkenningsakte op te stellen.

De staatssecretaris voor Asiel en Migratie en ikzelf hebben een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de Dienst Vreemdelingenzaken, de FOD Justitie, de parketten en de ambtenaren van de burgerlijke stand om na te gaan op welke wijze dit fenomeen kan aangepakt worden en welke wetwijzigingen in voorkomend geval nodig zijn. In dat licht zal ook de buitenlandse wetgeving vergelijkend onderzocht worden.

Aangezien er geen specifieke wettelijke basis bestaat, beschik ik niet over cijfers van erkenningen die nietig werden verklaard omdat ze enkel werden gedaan met het oog op het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel, noch over eventuele strafrechtelijke veroordelingen inzake schijnerkenning.

Voor de vraag over de effectieve intrekking van de verblijfsvergunning van een illegaal die overgaat tot schijnerkenning van een kind en cijfers hieromtrent, moet ik u verwijzen naar de staatssecretaris die bevoegd is voor Asiel en Migratie.

09.03 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, dat mij echter niet helemaal bevredigt. U geeft tenminste toe dat er in België geen wetgeving bestaat op het vlak van die schijnerkenning, om dat fenomeen aan te pakken. U zegt wel dat u een werkgroep hebt opgericht om te bekijken of er een probleem is. Ik stel alleen vast dat in een activiteitenrapport van de Dienst Vreemdelingenzaken zelf, een rapport van 2012, wel sprake is van een mogelijk probleem. U zegt geen cijfers te kunnen geven.

U kunt misschien een tipje van de sluier oplichten en zeggen of de Dienst Vreemdelingenzaken weet heeft van één geval, tientallen of honderden gevallen. Is dit een marginaal probleem of wel degelijk een probleem?

Ik ga er lichtjes van uit dat er wel degelijk een probleem is, anders zou u waarschijnlijk niet overgaan tot de oprichting van een werkgroep om te bekijken welke wetgevende initiatieven zullen moeten worden genomen en om u eventueel te richten naar buitenlandse wetgeving. Ik blijf op mijn honger zitten en had gehoopt dat u toch enig zicht kon geven op de grootte van het fenomeen, zoals vroeger inzake het fenomeen van schijnwettelijk samenwonen. Ook daarbij kon men in het begin geen cijfers geven.

09.04 Minister **Annemie Turtelboom**: Ik wil er nog iets aan toevoegen. We richten die werkgroep net op omdat we geen officiële cijfers hebben door het ontbreken van een wettelijke regeling. We willen bij de mensen uit de praktijk – DVZ, ambtenaren van de burgerlijke stand, mensen uit mijn administratie en vertegenwoordigers van de parketten – aftoetsen of zij een nieuw fenomeen zien ontstaan en vinden dat er nood is aan een nieuw wettelijk kader daaromtrent, dan wel het beter noteren van de cijfers. Als men een nieuw wettelijk kader creëert, moet men eerst uit de praktijk te weten komen waar het zich voordoet en in welke vorm. Anders schrijft men misschien een wet die niet op maat is.

Wij hebben ook zo gewerkt voor het schijnwettelijk samenwonen. Daarbij hadden we eerst alleen de schijnhuwelijken, maar dat werd nadien uitgebreid omdat er steeds meer misbruiken kwamen van schijnwettelijk samenwonen. Ook daar is eerst met een werkgroep gestart, om daarna met een wet te komen. Als we met die werkgroep starten, is dat een teken dat die signalen ons bereiken. Dan is het logisch om eerst in de praktijk na te gaan welke vorm dit fenomeen aanneemt, om dan te weten welke wet men effectief moet uitwerken.

09.05 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik zal deze zeer interessante problematiek verder blijven

volgen. Ik wil alleen weten wanneer u en uw collega De Block inzake deze problematiek willen landen. Wanneer zijn er resultaten? U zegt zelf dat de ambtenaren van de burgerlijke stand u informatie zullen kunnen verstrekken, toch voor een groot deel. Het kan zolang niet duren om dit te verzamelen en de problematiek in kaart te brengen voor het Belgische grondgebied. Wanneer denkt u te kunnen landen met het in kaart brengen van de problematiek?

09.06 Minister **Annemie Turtelboom**: Ik heb de timing niet op zak, maar ik zal ze opvragen en ze u zo snel mogelijk bezorgen. Zo snel mogelijk, wat mij betreft.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Justitie over "de verjaring van dossiers" (nr. 21985)**

10 **Question de M. Peter Logghe à la ministre de la Justice sur "la prescription de dossiers" (n° 21985)**

10.01 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, het vertrouwen van het brede publiek in Justitie is de jongste jaren niet veel groter geworden. Dat had indertijd gedeeltelijk te maken met de straffeloosheid van criminele activiteiten, alsook met de beëindiging van processen en van onderzoeken ten gevolge van soms heel banale procedurefouten.

Een ander fenomeen dat steeds vaker de kop opsteekt, is dat van de verjaring van belangrijke, al dan niet financiële processen. Zo ging onlangs een vijftienkoppige bende vrijuit die op grote schaal drugs van Marokko naar België smokkelde, omdat het dossier intussen verjaard was. Alsof dat nog niet erg genoeg was, zou de bende met succes, laat ik mij vertellen, de in beslag genomen goederen, de drugs en de sommen geld terug kunnen eisen.

Mevrouw de minister, Justitie is natuurlijk onafhankelijk gezien de scheiding der machten. U zult ongetwijfeld ook kennis hebben genomen van het persbericht waarin stond dat de criminele bende niet alleen vrij is gelaten wegens de verjaring van het dossier, maar dat zij daarenboven ook nog eens alle in beslag genomen geldsommen en drugs wenst terug te eisen. Wat is uw eerste reactie?

De verjaring heeft in dergelijke gevallen uiteraard hetzelfde effect bij het publiek als procedurefouten in andere dossiers: het onderzoek wordt tenietgedaan en de veroordeling vervalt. Moet daar geen wijziging in komen, zoals men bij de procedurefouten een en ander heeft gecorrigeerd? Dat was misschien niet altijd met succes, maar men heeft toch geprobeerd een aantal zaken te corrigeren. Hoe ziet u dat?

Wat als de teruggave wordt bevolen van de in beslag genomen goederen en geldsommen? Het gaat immers om crimineel geld, dat wettelijk gezien in beslag moet worden genomen. In geval van drugs gaat het daarnaast om verboden goederen. Kan men die zomaar teruggeven? Op het moment van de teruggave moeten die goederen toch onmiddellijk opnieuw in beslag worden genomen, want het bezit ervan is strafbaar?

Kunt u, ondanks de onafhankelijkheid van het gerecht en de scheiding der machten in dergelijke dossiers een politieke rol spelen en de boodschap geven dat zoiets helemaal niet kan?

10.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer Logghe, ik heb inderdaad kennisgenomen van de zaak waarnaar u verwijst. Het College van procureurs-generaal heeft mij hierover uitvoerig uitleg verschaft.

Het betrokken dossier is zeer omvangrijk en complex met internationale rogatoire opdrachten, waarbij witwasmisdrijven en misdrijven van bendevorming werden onderzocht door de gerechtelijke autoriteiten te Oudenaarde. Het dossier is een voorbeeld van cumulerende vragen naar bijkomende onderzoekshandelingen en beroepen, waardoor een efficiënte vervolging en een gerechtelijke uitspraak binnen een redelijke termijn kunnen worden belemmerd.

Zonder dat ik in detail kan treden over de zaak in kwestie, dient te worden vastgesteld dat de strafprocedure binnen het vigerende wettelijk kader inderdaad dermate kan worden verlengd dat de redelijke termijn wordt overschreden of de verjaring intreedt.

Ik ben het uiteraard ook met u eens dat de strafrechtelijke dossiers wegens ernstige criminele feiten die niet

tot een veroordeling van de daders leiden, maar integendeel tot de vrijspraak wegens procedurefouten, het vertrouwen in Justitie ernstig ondermijnen.

Om die reden heeft de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid in mijn opdracht een stappenplan uitgewerkt met het oog op de verwezenlijking van een nieuwe en meer efficiënte strafprocedure die, enerzijds, de toetsing aan de fundamentele individuele rechten en vrijheden en de Europese rechtspraak kan doorstaan en, anderzijds, voldoende waarborgen bevat dat de daders effectief voor de rechter kunnen worden gebracht en kunnen worden bestraft voor hun daden.

Een eerste stap hierin is het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek naar de knelpunten in de huidige Belgische strafprocedure. Dat werd in mijn opdracht door de Dienst voor het Strafwettelijk beleid via een overheidsopdracht uitbesteed aan de Universiteit Gent. Het finale onderzoeksrapport daarvan zal dit jaar worden bezorgd.

In het licht van de onderhandelingen omtrent een volgend regeerakkoord heb ik echter ook een beknopt tussentijds rapport gevraagd aan de onderzoeksploeg, houdende de voornaamste knelpunten en pistes van mogelijke oplossingen.

Wij zullen op basis van dat rapport en vooral van de omgezette Europese richtlijn die in november 2013 werd goedgekeurd, daadwerkelijk kunnen werken aan een redelijke procestermijn in zwaarwichtige en complexe strafdossiers.

Het is vaststaande cassatierechtspraak dat de verbeurdverklaring van verdovende goederen als voorzorgsmaatregel om de gevaarlijke en schadelijke voorwerpen niet in omloop te laten, zelfs bij vrijspraak van de beklaagde kan worden uitgesproken. Het gaat om een cassatiearrest van 10 januari 1939.

Zelfs indien er in het betreffende dossier verdovende middelen in beslag zijn genomen, zal er dus nooit worden overgegaan tot de teruggave van de inbeslaggenomen verdovende middelen, wat mij de logica zelfde lijkt.

Als minister van Justitie beschik ik inderdaad over een positief injunctierecht, maar dat beperkt zich tot het bevelen van de vervolging en omvat geen enkele tussenkomst in de rechterlijke beslissing. De scheiding der machten en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht verbieden mij om hierin tussen te komen.

10.03 Peter Logghe (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw verwijzing naar het cassatiearrest van 10 januari 1939 inzake de verbeurdverklaring. Het zou inderdaad nogal gek zijn dat die goederen opnieuw in omloop zouden kunnen komen.

Het valt echter te vrezen dat crimineel geld dat werd vergaard met de verkoop van drugs, wel degelijk zou kunnen teruggaan naar de criminelen in kwestie.

Ik kijk in elk geval uit naar het finale rapport inzake de knelpunten. Er is in dat dossier snelheid geboden.

Ik hoop dat men op overheidsniveau voldoende begrijpt dat het dodelijk zou zijn voor het vertrouwen in Justitie als men dergelijke dossiers niet kan bespoedigen en als men het beleid inzake de verjaringstermijnen niet snel aanpast.

Ik neem er in elk geval nota van dat het niet meer voor deze legislatuur zal zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Justitie over "de nietigverklaringen bij vaststellingen van schijnhuwelijken" (nr. 22037)

11 Question de M. Peter Logghe à la ministre de la Justice sur "l'annulation du mariage de complaisance" (n° 22037)

11.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, al ligt deze vraag in dezelfde lijn als de vorige, toch is zij van een totaal andere orde.

Mevrouw de minister, in antwoord op mijn schriftelijke vraag over schijnhuwelijken, had u het over 16 000 dossiers van schijnhuwelijken, waarbij ongeveer 31 337 personen betrokken waren, zich uitstrekkend over de periode tussen 1 januari 2010 en 31 december 2012, dus welgeteld drie jaar. Ongeveer 16 000 zaken werden voor de rechtbank gebracht.

U liet mij weten dat het aantal schijnhuwelijken dat voor de rechtbank werd gebracht, daalt. De daling had natuurlijk met andere fenomenen te maken, zoals de schijnsamenlevingscontracten, om er maar één te noemen.

Mevrouw de minister, wat mij in uw antwoord wel verbaasde en wat ook de reden is voor mijn huidige mondelinge vraag, is het feit dat u op de meeste vragen die ik u in mijn schriftelijke vraag stelde, niet hebt geantwoord. Ik vroeg u bijvoorbeeld hoeveel schijnhuwelijken in de jaren 2010, 2011 en 2012 door de rechtbank werden ontbonden. Indien hiervan momenteel geen cijfers worden bijgehouden, moet het toch mogelijk zijn om de gegevens te weten te komen met betrekking tot de belangrijkste arrondissementen, bijvoorbeeld het arrondissement Brussel, waar het toch over 5 700 zaken gaat, en de arrondissementen Luik en Dendermonde.

De tweede kwestie betrof het aantal nietigverklaringen van de nationaliteit van de illegaal verblijvende vreemdelingen die een schijnhuwelijk aangingen. Ook hieromtrent moet het toch mogelijk zijn om een aantal gegevens van de zwaarst getroffen gerechtelijke arrondissementen bijeen te sprokkelen.

Ten derde, de finale vraag is de politieke vraag. Als er dan toch geen cijfergegevens beschikbaar zouden zijn, dan erkent u niettemin het euvel waarvan sprake. Wat zult u vooralsnog ondernemen om voor de komende jaren cijfergegevens ter zake te verzamelen?

Mevrouw de minister, het daadwerkelijk intrekken van de nationaliteit is, net zoals het beëindigen van verblijfsvergunningen, natuurlijk de enige effectieve stap tegen de schijnhuwelijken. Het enkel nietig verklaren van het schijnhuwelijk is een stap, maar die is volstrekt onvoldoende om het fenomeen in te dijken.

Ik ben dus benieuwd naar uw antwoord.

11.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Logghe, ik heb u de cijfers gegeven die ik heb. Er wordt aan de parketten al jaren gevraagd naar cijfers over schijnhuwelijken. In het antwoord op de schriftelijke vraag waarnaar u verwijst, hebben wij voor het eerst cijfers van de parketten kunnen geven.

Die cijfers zijn misschien niet erg gedetailleerd, maar het REA/TPI-systeem van de parketten laat zulks niet toe. Dat betekent dan ook dat het niet mogelijk is om voor enkele arrondissementen deze cijfers uit het systeem op te vragen. Het verzamelen van de gevraagde cijfers, zonder dat zij uit een databank kunnen worden geëxtraheerd, zou een onverantwoorde werklast voor de griffies en de parketten vormen. In de toekomst zullen wij wel degelijk uit de databank van vonnissen en arresten de gevraagde gegevens kunnen halen. Daartoe zijn een aantal aanpassingen van bestaande applicaties nodig.

De cijfers over het aantal vervallenverklaringen van de nationaliteit werden bij de parketten en bij de hoven van beroep opgevraagd. Ik heb ze echter nog niet ontvangen.

11.03 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik wou dat ik u kon danken voor uw antwoord. Als u geen cijfers hebt, hoe kunnen wij dan beoordelen of het beleid tegen schijnhuwelijken vruchten afwerpt?

Ik neem er alvast nota van dat u cijfergegevens hebt opgevraagd over het aantal nietigverklaringen. U hebt die gegevens naar eigen zeggen nog niet ontvangen. Hebt u er enig zicht op wanneer u die cijfers zult ontvangen? Is dat een kwestie van maanden of jaren? Ik mag hopen dat u ze binnenkort zult ontvangen.

11.04 Minister **Annemie Turtelboom**: Ik zal er nogmaals naar informeren en zodra ik de cijfers ontvang, zal ik ze u laten bezorgen.

11.05 **Peter Logghe** (VB): Ik blijf in blijde verwachting, mevrouw de minister.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

12 Questions jointes de

- M. Carl Devlies à la ministre de la Justice sur "les conséquences de la lenteur du traitement de certains dossiers de fraude fiscale pour les recettes de l'État" (n° 22040)
- M. Carl Devlies à la ministre de la Justice sur "les montants qui n'ont pu être récupérés par l'État belge en raison de la prescription ayant frappé des dossiers de fraude" (n° 22072)

12 Samengevoegde vragen van

- de heer Carl Devlies aan de minister van Justitie over "het gevolg van aanslepende fraudedossiers voor de inkomsten van de Staat" (nr. 22040)
- de heer Carl Devlies aan de minister van Justitie over "het niet-recupereren van bedragen door de Belgische Staat ten gevolge van verjaarde fraudezaken" (nr. 22072)

12.01 **Carl Devlies** (CD&V): Mevrouw de minister, deze vragen slaan op de behandeling van fraude- en witwasdossiers door Justitie.

De eerste vraag is een opvolgingsvraag van mijn mondelinge vraag in de plenaire vergadering van vorige week, waar u mij antwoordde dat er momenteel 555 zaken zijn die na vijf jaar onderzoek nog steeds niet voor de raadkamer opgestart zijn. Het gaat om 212 fiscale fraudezaken en 243 witwaszaken waarvoor de verjaring of de overschrijding van de redelijke termijn dreigt. In zulke gevallen kan de fiscus en/of de sociale zekerheid aanzienlijke bedragen mislopen.

Mevrouw de minister, graag vernam ik welke bedragen gemoeid zijn met de respectievelijk 212 en 243 fraude- en witwaszaken die u aanhaalde.

Mijn tweede vraag draagt het nr. 22040. Die vraag heb ik in november reeds als schriftelijke vraag ingediend en ook mondeling in de commissie aangehaald. Ondertussen hebt u mij al enkele cijfers bezorgd, maar nog niet de cijfers die een antwoord geven op deze vragen en daarom herhaal ik ze.

In hoeveel dossiers van fiscale fraude en witwassen werd er in de jaren 2011, 2012 en 2013 een verjaring of een overschrijding van de redelijke termijn vastgesteld, opgesplitst per ressort van het hof van beroep?

Welke bedragen werden er daardoor misgelopen door de fiscus en de sociale zekerheid in de jaren 2011, 2012 en 2013, eveneens opgesplitst per ressort van het hof van beroep?

12.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer Devlies, tot mijn spijt kan ik u de gevraagde cijfers niet bezorgen. De veroordelingsstatistieken laten niet toe om het aantal dossiers op te lijsten waarin de verjaring of de overschrijding van de redelijke termijn werd vastgesteld. De veroordelingsstatistieken bieden daarop geen zicht, gelet op het feit dat die zijn gebaseerd op de veroordelingsberichten en dus geen informatie leveren over vrijspraken wegens verjaring of andere redenen.

Evenmin kunnen de ontdoken bedragen in die dossiers worden vrijgegeven. Dat zou immers een manuele consultatie vergen van alle gerechtelijke uitspraken inzake fiscale fraude en witwaspraktijken, hetgeen qua werklast niet mogelijk is. Daarenboven kunnen bij vrijspraak de bedragen die effectief worden ontlopen ook niet definitief worden bepaald. De databank van de statistische analisten van het College van procureurs-generaal laat niet toe om de ontdoken bedragen te extraheren voor de nog lopende dossiers waarin geen gerechtelijke uitspraak werd gedaan.

Om dezelfde reden bieden ook de veroordelingsstatistieken geen zicht op de bedragen. Daar het gaat om zaken die in onderzoek zijn, is het ook niet mogelijk het gehele bedrag van de ontdoken rechten reeds definitief te bepalen. Om een beeld te krijgen van de omvang van de bedragen zou een manuele raadpleging van de dossiers nodig zijn, maar dat zou de achterstand nog verder opdrijven. Het is echter van fundamenteel belang dat dergelijke zaken wel binnen een redelijke termijn kunnen worden afgehandeld en dat de ontdoken rechten effectief kunnen worden ingevorderd.

Ik verwijs daarom onder meer naar de mogelijkheid om sommige zaken via een minnelijke schikking af te handelen na de voorafgaande betaling van alle ontdoken fiscale en sociale rechten. Ik weet dat dit een van de bouwstenen van uw actieplan was in de vorige legislatuur.

Ik ben er ook van overtuigd dat wij verder moeten gaan als wij ons justitieapparaat voldoende willen wapenen in de strijd tegen de criminaliteit en tegen de historische achterstanden. Ik heb u al verscheidene keren gewezen op de maatregelen die wij genomen hebben. Zo zijn er zes fiscale substituten extra, met

secretariaatsfunctie. Het parket-generaal van Brussel, waar de meeste ecofinfisc-zaken behandeld worden, werd versterkt met twee substituut-procureurs-generaal.

Ook de zetel zal worden versterkt, via de wet houdende diverse bepalingen inzake justitie, die op dit moment in de Senaat ter bespreking voorligt. Er komen bovendien acht fiscale strafrechters, met zeven bijhorende griffiers. De functie van fiscale strafrechter bestaat vandaag nog niet, waardoor nu andere rechters, die niet noodzakelijk expert zijn in deze materie, met dergelijke dossiers worden belast.

Ook wordt een kader opgericht van onderzoeksrechters die gespecialiseerd zijn in fiscale aangelegenheden. Dit was een van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie naar de grote fraudedossiers.

Ik wil tot slot verwijzen naar het antwoord dat ik daarnet heb gegeven op de vraag van collega Logghe. De Dienst voor het Strafrechtelijk beleid is bezig met de uitwerking van een actieplan met het oog op een efficiëntere strafprocedure.

12.03 Carl Devlies (CD&V): Mevrouw de minister, ik betreur toch dat u niet beschikt over de cijfers. Zonder die cijfers is het zeer moeilijk een aangepast beleid te voeren. U vaart in feite zonder kompas op de zeer woelige waters van de strijd tegen fraude en witwassen. Ik meen dat u in de gegeven omstandigheden zeer moeilijk kunt sturen, terwijl die informatie gemakkelijk zou kunnen worden verzameld.

Ze is beschikbaar, maar ze moet gewoon verzameld worden, met behulp van informatica. Het is zeer eenvoudig om bij de opmaak van elk dossier te vermelden over welke bedragen het gaat. Bij gebrek aan gegevens moet ik mij op mijn eigen gegevens baseren. Ik heb u dit vorige week nog gezegd in de plenaire vergadering: ik heb via de media een aantal dossiers teruggevonden over het jaar 2013. Ik heb er vier teruggevonden – er zijn er waarschijnlijk veel meer – voor een gezamenlijk bedrag van meer dan 170 miljoen euro.

Als ik een voordelige berekening maak, in uw voordeel, dan kom ik tot een gemiddelde van 40 miljoen euro per dossier. Als 550 dossiers dreigen te verjaren, dan gaat het over een risico van ettelijke miljarden. Als ik het correct bereken, dan gaat het over 20 miljard euro. Zover wil ik niet gaan, maar ik ben er wel van overtuigd dat het over meerdere miljarden kan gaan. Die dossiers, waarvoor de verjaring dreigt, liggen in de kelders van de hoven en rechtbanken. Het zou dus interessant geweest zijn om te weten wat zich in de voorbije drie jaar heeft voorgedaan, hoeveel van de dossiers ondertussen verjaard zijn, voor hoeveel dossiers de redelijke termijn overschreden is en welke bedragen de Belgische fiscus en de sociale zekerheid hebben gemist.

Ik kan alleen maar betreuren dat u mij die cijfers niet kunt geven. Ik geloof dat u niet over die cijfers beschikt. Dat is waarschijnlijk het gevolg van een foute organisatie. Het is dan ook des te meer noodzakelijk om de commissie voor de Financiën de gelegenheid te geven om met de voorzitter van het College van procureurs-generaal te spreken, om na te gaan waar de pijnpunten liggen en hoe het mogelijk is dat er, vele jaren nadat de parlementaire onderzoekscommissie tot haar conclusies is gekomen, nog altijd geen vooruitgang geboekt is in de behandeling van die belangrijke, zware fiscale fraude- en witwasdossiers.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "het Rabia-symbool" (nr. 22059)
13 Question de M. Bert Schoofs à la ministre de la Justice sur "le symbole Rabia" (n° 22059)

13.01 Bert Schoofs (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, vooral in Turkije is midden vorig jaar een nieuw symbool opgedoken. Er werd zelfs door een Turks persbureau bericht dat het de geboorte was van een nieuw symbool in de islamitische wereld dat wijdverspreid zou kunnen geraken. Het gaat over het Rabia- of Rabateken, dat bestaat uit het opsteken van vier vingers op dezelfde wijze als in deze contreien het overwinningsteken of V-teken wordt gemaakt. Er zijn ook stickers in omloop en men ziet die gele sticker met een zwarte hand waarbij de vier vingers opgestoken worden, steeds meer opduiken op wagens.

Het symbool wordt blijkbaar gebruikt door aanhangers van de Moslimbroeders, die onlangs in Egypte van de macht werden verdreven, en dus kan dat teken ook symbool staan voor radicale islamitische en zelfs

extreme islamitische opvattingen.

Nu dit symbool ook bij ons opduikt, rijst de vraag of dit bekend is bij de diensten van de Veiligheid van de Staat. Welk standpunt wordt hier ingenomen in het kader van de nationale veiligheid en de openbare orde ten aanzien van de dragers van dit symbool? Wordt er informatie verzameld met betrekking tot die aanhangers en hun eventuele politieke activiteiten?

13.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, het Rabiasymbool verwijst naar een gelijknamig plein in Caïro waar een protest van de aanhangers van de voormalige Egyptische president Morsi door de Egyptische politie uiteen werd gedreven. Daarnaast is Rabia ook het Arabische woord voor "vierde", vandaar de vier opgestoken vingers. Het is een symbool dat vooral in Egypte wordt gebruikt om te tonen dat men Morsi steunt, maar ondertussen wordt het ook in andere landen gebruikt in dezelfde context.

Het symbool werd de voorbije maanden door de Veiligheid van de Staat geregeld opgemerkt in België en in het buitenland, in het kader van diverse manifestaties ter ondersteuning van de voormalige Egyptische president Morsi. Deze manifestaties vonden veelal plaats voor de Egyptische ambassade in Brussel en de Europese instellingen. Daarnaast werden er in België afbeeldingen van dit symbool verspreid door aanhangers van Morsi. Deze afbeeldingen duiken geregeld op in het straatbeeld.

Aangezien het om een symbool gaat dat betrekking heeft tot de politieke situatie in Egypte, het gebruik ervan geen betrekking heeft tot België en de gebruikers van dit symbool geen negatieve houding hebben ten aanzien van België, houdt dit symbool volgens de Veiligheid van de Staat geen gevaar in voor de nationale veiligheid en de openbare orde.

De Veiligheid van de Staat verzamelt geen gegevens over personen die dit symbool gebruiken. In het kader van de missie van de Veiligheid van de Staat volgt zij wel fenomenen op, in binnen- en buitenland, die mogelijk een impact hebben op België.

In het kader van de gebeurtenissen in Egypte, het afzetten van president Morsi en de daaropvolgende protesten, heeft men de impact hiervan op België bestudeerd. De reacties in België beperkten zich tot enkele manifestaties. Dit fenomeen blijkt geen risico's in te houden voor België.

13.03 **Bert Schoofs** (VB): Ik weet niet of de Veiligheid van de Staat hier te kort door de bocht gaat, maar ik zou toch voorzichtig zijn, mevrouw de minister. De Moslimbroeders in Egypte zijn geen lieverdjes. Zij kanten zich duidelijk tegen de westerse samenleving. Het is er voor de christenen echt niet beter op geworden toen zij aan de macht kwamen. Wanneer zij vertakkingen krijgen naar onze contreien, moet dat toch in het oog worden gehouden.

Dit kan misschien een brave uiting zijn van aanhangers van Morsi, die misschien zelf niet weten hoe de vork aan de steel zit. Gelet op wat de Moslimbroeders tijdens hun korte bewindperiode in Egypte hebben aangericht, heb ik er toch vragen bij als wordt beweerd dat dit een totaal onschuldig teken zou zijn.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 **Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "strafbare feiten gepleegd door gedetineerden" (nr. 22060)**

14 **Question de M. Bert Schoofs à la ministre de la Justice sur "des infractions commises par des détenus" (n° 22060)**

14.01 **Bert Schoofs** (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, in antwoord op een schriftelijke vraag in december 2013 antwoordde u dat het niet mogelijk is om misdrijven, gepleegd door gedetineerden in de gevangenis, te registreren omdat het informaticasysteem van de parketten hierop niet is afgestemd.

Het is toch wel bijzonder dat, wanneer een gedetineerde een misdrijf in de gevangenis pleegt of vanuit de gevangenis meewerkt aan misdrijven, dit apart wordt bijgehouden.

Het zit dan wel niet in het informaticasysteem van de rechtbank van eerste aanleg, *le tribunal de première instance*, het REA/TPI, maar kan het dan niet door de gevangenisdirectie zelf worden bijgehouden, minstens wanneer een strafbare kwalificatie zou kunnen worden toebedeeld?

Als er dan een terugkoppeling met de parketten wordt georganiseerd, kunnen de gevangenen deze feiten bijhouden en zelf in kaart brengen hoeveel misdrijven in hun instelling worden gepleegd en welke misdrijven vanuit de instelling worden gepleegd door gedetineerden die op een of andere manier hand- en spandiensten kunnen verlenen.

14.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, de griffies van de gevangenen zijn belast met het administratief opvolgen van de detentiedossiers. Bepalen of handelingen al dan niet strafbare feiten zijn waaraan al dan niet gevolg moet worden gegeven, is dus niet hun bevoegdheid. Het gaat niet om penitentiaire informatie, zoals tuchtrechtelijke feiten dat wel zijn.

Bovendien worden deze gegevens niet noodzakelijk bijgehouden en in een databank opgeslagen, waardoor het onmogelijk is om enige statistieken te produceren.

14.03 **Bert Schoofs** (VB): Mevrouw de minister, dat is volgens mij dan een hiaat in het registreren van misdrijven. Ik vind het wel degelijk significant om te weten hoeveel misdrijven er in een penitentiaire inrichting worden gepleegd en welke misdrijven er vanuit een penitentiaire inrichting worden gepleegd. Volgens mij kan dit zeker een factor zijn in het eventueel bijsturen van het gevangenisbeleid door de directies. Ik betreur dus dat zulks niet wordt bijgehouden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mijnheer Schoofs, blijft u nog even. Gelet op de actualiteitswaarde van uw vraag nr. 22095, die is samengevoegd met vraag nr. 22104 van mevrouw Van Vaerenbergh, stel ik voor dat u ze stelt. Mevrouw Van Vaerenbergh stelt zich ermee tevreden een kopie van het antwoord te krijgen. Het betreft uw vraag over de inwerkingtreding van de wetten inzake de hertekening van het gerechtelijk landschap.

14.04 **Bert Schoofs** (VB): Ik heb nog een vraag die daarvoor geagendeerd staat.

De **voorzitter**: Ik wilde hier slechts even op wijzen.

14.05 **Bert Schoofs** (VB): Ik stel dus nu mijn vraag over het Executief van de Moslims van België.

15 **Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "de subsidies voor het Executief van de Moslims van België" (nr. 22061)**

15 **Question de M. Bert Schoofs à la ministre de la Justice sur "les subsides destinés à l'Exécutif des musulmans de Belgique" (n° 22061)**

15.01 **Bert Schoofs** (VB): Mevrouw de minister, in het *Belgisch Staatsblad* verschenen recent twee koninklijke besluiten over de toekenning van middelen aan het Executief van de Moslims van België. Eén van beide KB's regelt de reguliere subsidies, als ik me niet vergis, het andere strekt ertoe een subsidie van 100 000 euro toe te kennen voor de vernieuwing. Er is sprake van een vzw met een, voorlopig toch, ééntalig Franstalige benaming, de Renouvellement de l'organe représentatif du culte musulman de Belgique.

Kunt u een toelichting geven bij de twee koninklijke besluiten, en dan vooral met betrekking tot het koninklijk besluit waarin sprake is van een vernieuwing en waarin aan een vzw, die mij verder onbekend is, een subsidie wordt toegekend, en waarvan ik niet precies weet hoe die zich verhoudt tot het Executief van de Moslims?

15.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Het koninklijk besluit van 21 december 2013 tot toekenning van een subsidie van 100 000 euro voor de vernieuwing van de Moslimexecutieve van België voert de beslissing uit van de Ministerraad van 19 juli 2013. Het regeerakkoord bepaalt "dat voor de Moslimexecutieve een structurele oplossing moet gevonden worden". Omdat het in 2005 samengestelde Executief inmiddels in een impasse was geraakt, en omdat de rechtspraak van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof ons daartoe aanmoedigen, heb ik einde 2012 aangekondigd dat ik een nieuw initiatief voor de vorming van een nieuwe Moslimexecutieve in de eerste plaats vanuit de moslimgemeenschap zelf verwachtte. Bij de andere erediensten is het trouwens ook gebruikelijk dat zij zelf hun orgaan samenstellen dat erkend wordt als gesprekspartner door de overheid inzake het beheer van de temporalia.

Na enkele maanden heeft zich een groep initiatiefnemers gemeld onder de benaming "Raadgevende commissie van de vernieuwing van de instelling". Dat is min of meer dezelfde groep die in maart 2011, na twee jaar overleg, ook een voorstel voor de hernieuwing had uitgewerkt en ingediend. Dit raadgevend comité overhandigde begin juli een lijst van 250 moskeeën in België die allen een vzw-structuur hebben en die hetzelfde charter ondertekenden. Dat charter vereist de erkenning van de procedure voor de samenstelling van het nieuwe Executief, zoals vastgelegd door de commissie en met respect voor de Grondwet, de wetten en de instellingen van het Belgische volk.

De regering heeft daarop beslist in een toelage van 100 000 euro te voorzien om dit initiatief de kans te geven zich verder te ontwikkelen.

Dat is slechts een derde van wat in het verleden als budget werd voorzien voor vernieuwingsoperaties. Vanwege de besparingen vanuit het vermoeden in het najaar van 2012 dat de kans op een nieuw Executief in 2013 eerder klein was, was die begrotingspost voor het eerst in jaren geschrapt. Vandaar dat een nieuwe regeringsbeslissing noodzakelijk was.

Er werd geopteerd voor een aparte vzw om het initiatief gescheiden te houden van de huidige Moslimexecutieve, die verlamd was door interne tegenstellingen. Zij zijn volop bezig met de uitvoering. Ik verwacht een initiatief. Ik hoop dat we op het einde van het proces als regering een volwaardige gesprekspartner zullen hebben voor de moslimgemeenschappen, voor erkenningen maar ook voor maatschappelijke thema's.

15.03 Bert Schoofs (VB): Mevrouw de minister, ik heb er mijn twijfels bij. De zaak van de Moslimexecutieve sleept al zo lang aan. Ik zal mijn bezwaren inzake de erkenning van de islam als godsdienst niet herhalen.

Dat zich nu weer een groep aandient – u zegt dat er zich nu werkelijk een groep aandient – die voor vernieuwing zal zorgen, strookt niet met alles wat wij in deze samenleving vernemen over de wijze waarop de islam zich tot ons verhoudt. Ik snap niet wat de uiteindelijke bedoeling van die vernieuwing moet zijn en ik weet niet of de moslims dat zelf weten. Ik weet ook niet of u het weet. Ik zie die vernieuwing er echter niet gauw komen.

Het is dus een totale verspilling van middelen. Iedereen mag van mij zijn godsdienst belijden en beleven zoals hij dat zelf wil, maar wanneer we dit moeten subsidiëren en wanneer groepen zich kunnen aandienen om te komen tot een vernieuwing van de manier waarop hun godsdienst met de samenleving omgaat, dan meen ik dat dit het ontkennen is van het wezen zelf van een godsdienst of religie. Wat mij betreft, hoeft dit allemaal niet. Ik betreur dus dat hier weer geld aan wordt verspild, want we blijven in hetzelfde schuitje ronddobberen. Ik ben er zeker niet van overtuigd dat zo'n vernieuwing zal leiden tot een Europese islam. Ook dat is immers tot heden een fabeltje gebleven. Dat zal het ook blijven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

16 Samengevoegde vragen van

- de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "de vraag van de korpschefs tot uitstel van de inwerkingtreding van de wetten inzake de hertekening van het gerechtelijk landschap" (nr. 22095)
- mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "de aanstelling van de korpschefs in het nieuwe gerechtelijk landschap" (nr. 22104)

16 Questions jointes de

- M. Bert Schoofs à la ministre de la Justice sur "la demande des chefs de corps visant à reporter l'entrée en vigueur des lois relatives au redécoupage du paysage judiciaire" (n° 22095)
- Mme Kristien Van Vaerenbergh à la ministre de la Justice sur "la désignation des chefs de corps dans le nouveau paysage judiciaire" (n° 22104)

16.01 Bert Schoofs (VB): Mevrouw de minister, mijn vraag werd gisteren op enkele uren tijd ingehaald door een wetsvoorstel van enkele leden van de meerderheid. Het zou nuttig zijn om uw mening ter zake te kennen, mevrouw de minister.

Het gaat meer bepaald over de brief van de korpschefs die vragen dat de hervorming van het gerechtelijk

landschap zou worden uitgesteld tot 1 september 2014, het begin van het gerechtelijk jaar. Ten tijde van de bespreking van het wetsontwerp werd hiervoor reeds gepleit vanuit de oppositie.

De kritiek van de korpschefs, die op 1 april een stap opzijzetten, bestaat erin dat er een aanduiding zal plaatsvinden van korpschefs ad interim in afwachting van de definitieve aanduiding van de titularissen, die de hervorming van het gerechtelijk landschap zullen begeleiden. De korpschefs zijn niet te spreken over de interimarissen en de regeling die werd uitgewerkt.

Graag uw standpunt ter zake, mevrouw de minister.

16.02 Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw de voorzitter, ik heb kennisgenomen van de vraag van de korpschefs tot uitstel van de justitiehervorming. De hervorming zal evenwel van start gaan op 1 april. Daarvoor zijn er voldoende argumenten.

De wet inzake het nieuw gerechtelijk landschap wordt van kracht op 1 april. Tegen eind mei zullen alle benoemingsprocedures worden afgerond en kunnen de korpschefs worden aangewezen. In deze korte tussenperiode nemen de interimvoorzitters de leiding op zich in de nieuwe arrondissementen.

U verwijst naar het wetsvoorstel. Het biedt inderdaad een oplossing om de uitdaging van de continuïteit van de dienst te waarborgen. Wij hebben voor 1 april gekozen — ik keer even terug in de tijd, meer bepaald naar de eerste besprekingen — omdat een groot aantal mandaten van korpschefs op 31 maart 2014 afloopt. Dat is de reden waarom wij voor 1 april, en niet voor een andere datum, hebben gekozen. Het was destijds ook een vraag die op het terrein werd gesteld, precies omdat er zo veel mandaten aflopen op 31 maart. Het is goed dat deze hervorming met een propere lei kan starten op 1 april. In het andere geval, door van in het begin te kiezen voor 1 september, zou een vlotte implementatie van de gerechtelijke hervorming worden stilgelegd.

Bovendien zijn wij ervan overtuigd dat deze voorbereidende fase, met een nieuw gerechtelijk jaar dat start op 1 september, wanneer ook de familie- en tuchtrechtbanken van start gaan, de mogelijkheid biedt om gedurende een aantal maanden de gerechtelijke hervorming op het terrein voor te bereiden.

16.03 **Bert Schoofs** (VB): Mevrouw de minister, het feit dat men nu op minder dan vijftig dagen van de inwerkingtreding plots een aantal Parlementsleden moet aanspreken om spoorlags een wetsvoorstel in te dienen, duidt erop dat men de zaak vooraf niet zo grondig heeft bekeken.

U zegt dat er een vraag bestond op het terrein. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat de korpschefs, die nu op hun poot spelen, als ik die uitdrukking mag gebruiken, destijds op het terrein hebben geroepen dat de inwerkingtreding zou moeten gebeuren op 1 april. Ik heb daar altijd twijfels bij gehad. Tijdens de bespreking heb ik mijn bezwaren ertegen ook geuit. Wat ik destijds heb gezegd, lijkt nu toch uit te komen, met name dat men op het laatste moment nog een wet in elkaar moet steken om een en ander te wijzigen. Anders hadden mijn collega's het wetsvoorstel niet moeten indienen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

17 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Peter Logghe** aan de minister van Justitie over "de vrijlating van een huurmoordenaar door een procedurefout" (nr. 22076)

- mevrouw **Sophie De Wit** aan de minister van Justitie over "een huurmoordenaar die vrijkomt door procedurefouten" (nr. 22089)

17 **Questions jointes de**

- M. **Peter Logghe** à la ministre de la Justice sur "la libération d'un tueur à gages en raison d'un vice de procédure" (n° 22076)

- Mme **Sophie De Wit** à la ministre de la Justice sur "un tueur à gages libéré en raison de vices de procédure" (n° 22089)

17.01 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, u kunt natuurlijk niet in elke zaak tussenkomen en er bestaat zoiets als de autonomie van Justitie en de scheiding der machten.

Een Italiaanse huurmoordenaar die nota bene internationaal voor drugshandel, pooierschap en moord

geseind staat, is door een procedurefout vrijgelaten. De fout is intussen rechtgezet. De crimineel is natuurlijk spoorloos.

Mevrouw de minister, dergelijke dossiers zorgen er in elk geval niet voor dat de vertrouwensbreuk tussen het publiek en het gerecht zich herstelt.

Ten eerste, het gaat in het voorliggend geval om een heel gevaarlijke crimineel. Het publiek vraagt zich of hoe de fout is kunnen gebeuren. Ik zou dan ook graag uw eerste reactie op het bewuste heel spijtige voorval kennen.

Ten tweede, na een recente wetswijziging, onder andere hier in de commissie voor de Justitie, zouden dergelijke gebeurtenissen niet meer kunnen voorvallen. Ik herinner mij immers dat juist om te beletten dat dergelijke criminelen worden vrijgelaten wegens procedurefouten de wetswijziging vrij snel door het Parlement is goedgekeurd.

Ten derde, mevrouw de minister, indien het de bedoeling is de vertrouwensbreuk tussen het publiek en het gerecht te herstellen, zult u een aantal zogeheten vertrouwenwekkende maatregelen moeten nemen.

Zou het bijvoorbeeld een goed idee kunnen zijn om elke vrijlating op basis van procedurefouten aan uw diensten te laten melden, zodat naargelang van de ernst van de feiten alsnog in deze of gene richting zou kunnen worden ingegrepen?

Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

17.02 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, ik sluit mij graag bij de vraag van de heer Logghe aan.

De feiten zijn al voldoende geschetst. Het is alleszins onthutsend dat iemand waarvan blijkt dat hij banden met de maffia heeft, die nota bene in verschillende landen voor prostitutie en pooierschap geseind staat, die reeds veroordelingen als huurmoordenaar op zijn palmares heeft, die Italië ontvlucht is en zich in Antwerpen, waar hij werd opgepakt, heeft kunnen nestelen, uiteindelijk door een procedurefout, een taalprobleem of tegenstrijdigheden in het aanhoudingsbevel en na het betalen van een borgsom wordt vrijgelaten. Een dergelijk voorval is behoorlijk schrijnend.

Op het ogenblik dat alles werd rechtgezet, was de vogel natuurlijk al lang gevlogen.

Wij weten dat het geschetst dossier niet het enige is. Het springt er nu even uit, maar er zijn nog een aantal van dergelijke zaken.

Mevrouw de minister, wat mij ter zake vooral frappeert, is dat wij hier met de wet-Landuyt alles zouden oplossen, ook in fraudezaken. Crombez stond direct op de voorpagina's van de kranten met de melding dat dergelijke gevallen met procedurefouten niet meer zouden kunnen gebeuren en dat de overheid de problematiek had opgelost.

Nu wordt echter bewaarheid wat wij hier in de commissie altijd hebben verklaard, namelijk dat de wet in kwestie niets oplost, zeker niet bij gevallen als deze.

Vandaar mijn eenvoudige vragen. Justitie komt hierdoor weer negatief in het nieuws. Hoe beoordeelt u de zaak?

Mevrouw de minister, hoe komt het toch dat de wet-Landuyt tekortschiet en dat men blijkbaar geen oplossingen kan vinden voor dergelijke gevallen?

17.03 Minister Annemie Turtelboom: Het grondwettelijk principe van de scheiding der machten dat de onafhankelijkheid van de rechter tegenover de uitvoerende macht garandeert, laat mij natuurlijk niet toe om een uitspraak te doen in de voorliggende zaak. Ik kan u echter op basis van de informatie die het parket mij ter beschikking heeft gesteld, mededelen dat er in casu geen sprake is van een procedurefout. Bovendien is lastens de verdachte slechts een seining bekend. De betrokkene is niet ten gevolge van een procedurefout vrijgelaten. De wet en de wettelijke mogelijkheden waarover de onderzoeksrechter beschikt, werden hier correct toegepast.

In casu werd de betrokkene internationaal geseind door de Italiaanse autoriteiten en werd hij op grond hiervan aangehouden in Antwerpen. Het Europees aanhoudingsbevel bevatte evenwel tegenstrijdigheden, onder meer inzake de misdrijven waarvoor precies de uitlevering werd gevraagd, zodat bijkomende inlichtingen werden gevraagd aan de Italiaanse overheden. Omdat de gevraagde inlichtingen niet werden verkregen, omdat de tegenstrijdigheden niet afdoende werden uitgeklaard en gelet op de bindende aanhoudingstermijn in de wet betreffende het Europees aanhoudingsbevel, die namelijk bepaalt dat de raadkamer binnen de vijftien dagen na de aanhouding uitspraak moet doen over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel, werd de verdachte op 31 december 2013 in vrijheid gesteld na betaling van een borgsom ingevolge een beslissing van een onderzoeksrechter. Hierbij werd ook rekening gehouden met een medisch probleem van de verdachte, waarvoor hij regelmatig diende te worden behandeld. Intussen werd het Europees aanhoudingsbevel uitvoerbaar verklaard op 10 januari 2014 en kan de verdachte worden uitgeleverd wegens mededaderschap aan poging tot moord.

De wet van 24 oktober 2013 tot wijziging van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering wat de nietigheden betreft, voegt een artikel 32 in de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering in luidende: "Tot nietigheid van onregelmatig verkregen bewijselement wordt enkel besloten indien de naleving van de betrokken vormvoorwaarden wordt voorgeschreven op straffe van nietigheid, de begane onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast of het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces."

Op basis van de nieuwe wet krijgt de rechter een brede marge om onregelmatig verkregen bewijsmateriaal toch aan te wenden als dragend bewijs of als steunbewijs voor een veroordeling.

Het begrip "eerlijk proces" is erg ruim en kan leiden tot uiteenlopende interpretaties. In de rechtspraak zijn een aantal subcriteria ontwikkeld, die de rechter in staat stellen om te bepalen of het gebruik van een onrechtmatig verkregen bewijselement een eerlijk proces verhindert.

Het beoordelen van de toelaatbaarheid van een onrechtmatig verkregen bewijs aan de hand van criteria is een feitenkwestie.

17.04 Peter Logghe (VB): Mevrouw de minister, ik neem er nota van dat het Europees aanhoudingsbevel tegen de man in kwestie ondertussen uitvoerbaar verklaard is. Ik ga ervan uit dat men de gevraagde bijkomende informatie van Italië ondertussen heeft verkregen. Het moet toch zijn dat er enige reden was om de man aan te houden.

Ik neem ook nota van uw opmerkingen betreffende het onrechtmatig verkregen bewijs.

Geen enkele partij in het Parlement ervaart het als nuttig en noodzakelijk om de verdediging alle rechten te ontnemen. Integendeel, de verdediging moet haar rechten hebben. Dat is ook het fundament van een rechtsstaat.

De vraag die de overheid en het gerecht toch eens zouden moeten stellen, is of men mensenlevens op zijn geweten wil hebben door het verder aanhouden van allerlei zaken.

U zegt dat hier geen procedurefout is gebeurd. U zegt dat informatie aan Italië werd gevraagd, die niet binnen de vastgestelde termijn werd gekregen. Dan werd besloten om de man in kwestie, die toch geseind staat wegens poging tot moord, vrij te laten.

De kwestie heeft de rechten van de verdediging dus eigenlijk niet onmiddellijk geschaad, maar dat is inderdaad een feitenkwestie. Er is de autonomie van Justitie en de scheiding der machten. Dat neemt niet weg dat ik met een veeleer wrang gevoel blijf zitten.

17.05 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, het gaat mij niet over een concrete zaak. Die zal wel zijn wat ze is, ondertussen is die persoon 'ribbedebie'. Ik weet dat u daaraan in se niets kunt doen.

Wat hier wel moet kunnen, is dat er wetgeving wordt gemaakt die dermate helder en duidelijk is dat die problemen zich niet kunnen voordoen. Dat is de kern van het verhaal.

Zoals ook de heer Logghe zegt, moet er een recht van verdediging zijn. Dat is essentieel. We leven immers nog altijd in een rechtsstaat. Die rechten gelden echter niet alleen voor de rechtsonderhorigen. Regels en

procedures gelden ook voor wie ze moet toepassen. Als iedereen dat op een correcte manier zou doen, zouden er geen misdrijven meer zijn.

Die zullen er echter nog steeds zijn, dus is het belangrijk dat de actoren op het terrein beschikken over een goede wetgeving om te kunnen toepassen en over alle middelen, tools en personeel om dat te doen. Dan zouden dergelijke zaken niet meer kunnen gebeuren. Daarover blijf ik mij zorgen maken.

Ik vind het bijzonder jammer dat sommige Parlementsleden de Antigoonrechtspraak, rechtspraak die al lang bestaat en in de praktijk wordt toegepast – er is dus niets nieuws onder de zon – gebruiken om zich op de borst te kloppen en te zeggen dat zij de problemen hebben opgelost. Zo sturen zij de burgers met een kluitje in het riet.

Dat stoort mij mateloos, want wij zullen dat nog heel vaak voorhebben, zolang er ten gronde geen eenduidige oplossing wordt aangereikt door de wetgeving en de procedures. Dat kan perfect met respect voor ieders rechten, zoals dat hoort.

Het zou de betrokkenen veel meer sieren als ze daaraan willen meewerken. Dat doen ze echter niet. Er is enkel wat gerommel in de marge. Ik vind dat bijzonder jammer.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17.06 Minister **Annemie Turtelboom**: Mevrouw De Wit, ik zal u het antwoord op uw vraag nr. 22088 schriftelijk bezorgen.

De **voorzitter**: Voor het verslag vermeld ik dat een aantal vragen werden omgezet in schriftelijke vragen of werden uitgesteld. Alleen van de heren Frédéric en de Donnea hebben we vandaag niets vernomen. We hebben hen evenmin kunnen bereiken. Vragen nrs 22093 en 22094 van de heer Frédéric en vraag nr. 21857 van de heer de Donnea komen bijgevolg te vervallen.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.30 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.30 heures.*